

PÄÄTÖS YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI ANNETTAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ

**Kaivospiirin haltija tai
kaivosyhtiö** SMA Mineral Oy
y-tunnus: 1572824-8
Selleenkatu 281
95450 Tornio

**Kaivospiiri
Sijainti** Kvartsimaa (KaivNro 3858)
Tornio (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa SMA Mineral Oy:lle seuraavat kaivospiiriä Kvartsimaa (KaivNro 3858) koskevat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Lupamääräykset

Lupamääräys 1

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 2

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 3

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

Lupamääräys 4

Kaivosluvan haltijan on asetettava 1 000 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Kaivosvakuus on asetettava viimeistään vuoden kuluttua tämän päätöksen antamisesta.

Perustelut

Maastoon mukautunut louhos on käytännössä suljettu ja täyttynyt vedellä. Vakuudella katetaan lähinnä varoituskylttien asentaminen.

Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 5

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2016. Kaivosyhtiö harkitsee kaivospiirin lakkauttamista.

Perustelut

Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat sekä Tornion kaupungin ilmoitustaululla. Asiasta tiedotettiin Pohjolan Sanomat -sanomalehdessä. Asia kuulutettiin 20.2.2014 ja on ollut nähtävillä 24.3.2014 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 24.3.2014.

Lausuntopyynnöt

Asiasta lähetettiin lausuntopyynnöt 20.2.2014 Tornion kaupungille, Lapin ELY-keskukselle ja Lapin liitolle.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Kuulutuksen johdosta saadut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys on esitetty liitteessä 2.

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

Kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan kuuleminen (Kaivoslaki 621/2011) 42 §)

Tukes varasi kaivosoikeuden haltijalle tilaisuuden selityksen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin.

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Kaivosviranomainen toteaa, että mikäli kaivospiiri päätetään lakkauttaa, aloitetaan kaivostoiminnan lopettamista koskeva menettely kaivoslain 15 luvun mukaisesti.

Lapin ELY-keskus

Kaivosviranomainen pyytää kaivosyhtiötä huomioimaan lausunnossa esitetyt toiminnan uudelleen aloittamista edellyttävät menettelyt (uusi ympäristö- ja vesitalouslupa, Natura-arviointi sekä Lapin ELY-keskuksen ja Natura-alueen haltijan lausunnot).

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä SMA Mineral Oy:lle, Tornion kaupungille, Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Tornion kaupungin ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Pohjolan Sanomat -sanomalehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 475 € + 10 * 95 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun kaivosyhtiölle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 3 esitetystä valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

Terho Liikamaa
Kaivosyli-insinööri

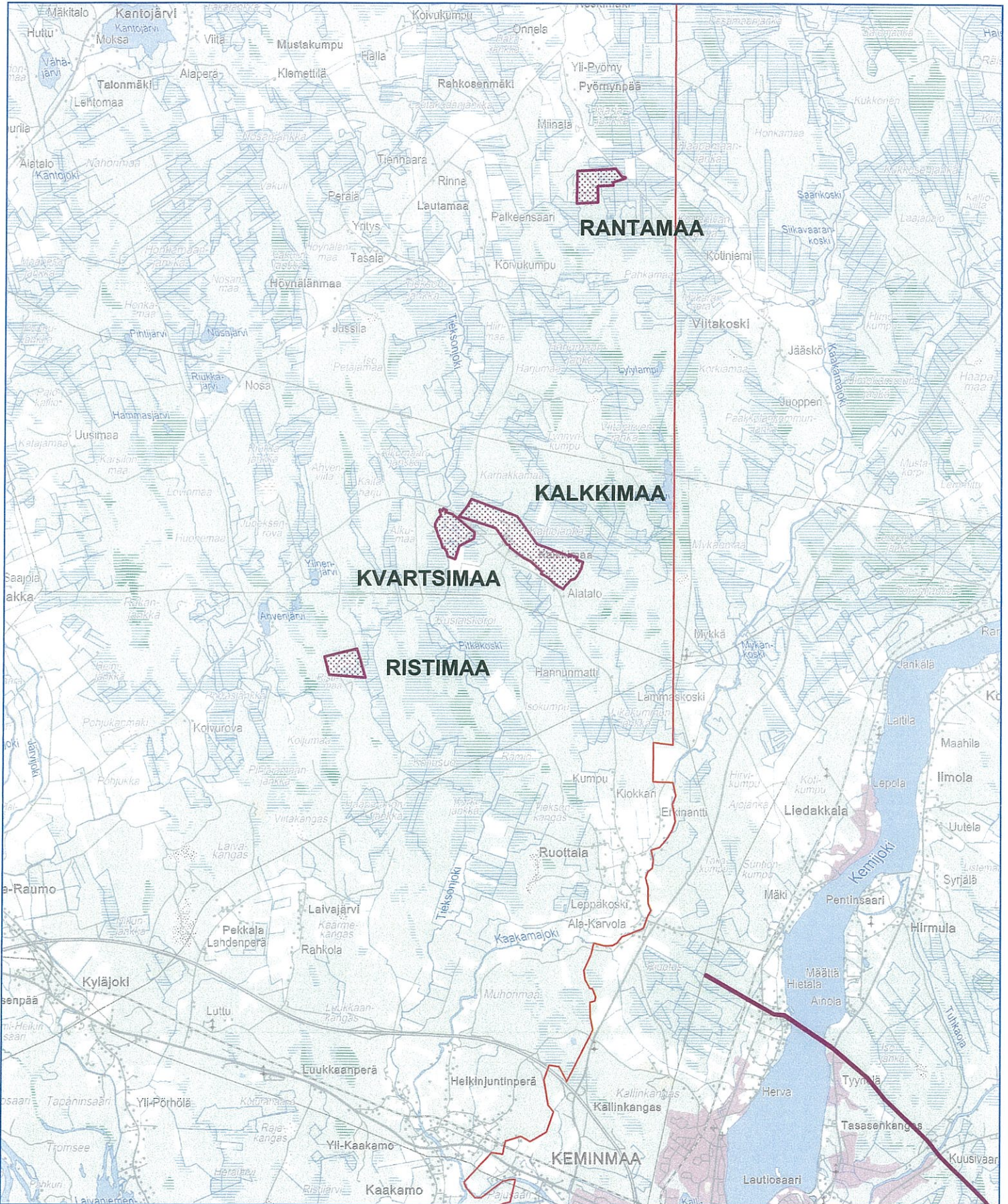

Ossi Leinonen
Ylitarkastaja

LIITTEET	<ol style="list-style-type: none">1. Kaivospiirin kartta2. Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys3. Valitusosoitus4. Lista asianosaisista
JAKELU	SMA Mineral Oy Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Tornion kaupunki Lapin ELY-keskus Lapin liitto Säteilyturvakeskus Asianosaiset

Kaivospiirin kartta

RANTAMAA, KALKKIMAA, KVARTSIMAA JA RISTIMAA -KAIVOSPIIRIT

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Marttala Elina

Lähettäjä: Kämäräinen Tiina <tiina.kamarainen@ely-keskus.fi>
Lähetetty: 25. maaliskuuta 2014 16:18
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Kopio: Leinonen Ossi; Kaikkonen Maarit
Aihe: Lausunto Tukesille
Liitteet: kvartsimaa.pdf; Saxo_kvartsimaa.doc; kvartsimaa_paatos_2009.doc

Lähetän oheisena Tukesin 20.2.2014 päivättyyn lausuntopyyntöön liittyvän Lapin ELY-keskuksen lausunnon liitteineen Kvartsimaan kaivoksen osalta (KaivNro 3858)

Tiina Kämäräinen

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö
tiina.kamarainen@ely-keskus.fi
0295 037 407, vaihde 0295 037 000

Ympäristönsuojeluyksikkö

Lapin ELY-keskus, Hallituskatu 5 C, PL 8060, 96101 Rovaniemi
www.ely-keskus.fi/lappi

25.3.2013

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Tukesin lausuntopyyntö 20.2.2014, KaivNro 3858

KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN ANTAMINEN JA VAKUUDEN MÄÄRÄÄMINEN, KVARTSIMAA (KaivNro 3858)

Pyydettyinä lausuntonaan Lapin ELY-keskus toteaa asiakohdassa mainitusta kuulemisasiakirjasta seuraavaa:

Kaivoslain mukaan kaivostoiminnan harjoittajan tulee kaivostoiminnan päättymisen jälkeen saattaa kaivos- ja sen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehtia alueiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suorittaa kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet. Tarkemmin asiaa ei kuitenkaan ole kaivoslaissa määritetty. Esimerkkinä kaivosvakuudella mahdollisesti katettavista lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteistä on mainittu mm. avolouhosten aitaaminen, tieyhteyksien sulkeminen, koneiden ja laitteiden purkaminen ja laitteiden poisto.

Selvitys kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta ja muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista on suhteellisen yleisluonteinen, minkä vuoksi tässä ELY-keskuksen lausunnossa ei voi ottaa kantaa yksityiskohtaisesti kaivosluvassa tarvittavista lupamääräyksistä yleisten etujen turvaamiseksi eikä yhtiön esittämän vakuussumman riittävydestä. Vakuuden osalta ei käy ilmi, mitkä ovat olleet vakuuksien laskentaperusteet ja miten eri toimenpiteiden yksikköhinnat on määritetty. Vaikka vakuuden laskentaperusteita ei ole esitetty tarkemmin, on toiminnanharjoittajan esittämä vakuus ELY-keskuksen mielestä alimitoitettu. Lapin ELY-keskuksen mielestä lupamääräyksien ja vakuuden tarkistamisen yhteydessä tulisikin esittää yksityiskohtaisemmat kuvaukset kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämisestä ja rajoittamisesta sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamisesta. Myös vakuuden laskentaperusteet sekä muut kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät ja lopettamisen jälkeiset toimenpiteet tulisi esittää tarkemmin.

Kvartsimaan louhoksella ei tällä hetkellä ole toimintaa. Viimeksi kvartsia on louhittu vuonna 1993. Alueella ei louhoksen lisäksi ole mainittavia rakennuksia tai rakennelmia. Kvartsimaan kaivoksen alueelle on tuotu vuonna 2005 osittain palanutta kalkkia, jonka poistaminen ja osittainen sulkeminen (kapselointi) sekä louhosveden kunnostus on toteutettu Lapin ympäristökeskuksen vuosina 2006 ja 2009 antamien päätösten nojalla (liitteet 1 ja 2). Pilaantuneeksi maa-aineksi katsottavaa epäkuranttia poltettua kalkkia ja kalsiittia on peitetty alueelle 1 400 m³-ktr. Alue on merkitty myös maaperän tilan tietojärjestelmään

Kvartsimaan louhosten välittömässä läheisyydessä on Natura 2000 -verkostoon kuuluva kohde (FI 1301903, Kusiaiskorpi, Paloisokummunjän-kä, Alkumaa), joka muodostuu viidestä soidensuojelun perusohjelmaan kuuluvasta alueesta. Alueella tavattavia luontodirektiivin luontotyypppejä ovat muun muassa puustoiset suot (40 %), aapasuot (38 %) ja letot (15 %). Lisäksi alueella tavataan kahta luontodirektiivin liitteen II lajia. Alueen etäisyys Kvartsimaan louhoksesta on noin 420 metriä.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (PSAVI) on antanut päätöksen Kvartsimaan louhosta koskevan ympäristö- ja vesitalousluvan lupamääräysten tarkistamisesta 27.6.2013 (Nro 62/2013/1, Dnro PSAVI/43/04.08/2013). Päätöksessään PSAVI määrää ympäristö- ja vesitalousluvan nro 6/03/1 raukeamaan Kvartsimaan louhoksen osalta. Toiminnan uudelleen aloittaminen edellyttää uuden ympäristö- ja vesitalousluvan hakemista. Päätöksessä todetaan lisäksi, että jos kaivostoiminta jatkuu alueella, toiminnanharjoittajan on liitettävä ympäristölupahakemukseen muun muassa suunnitelma louhosalueelle suljetun (kapseloidun) osittain palaneen kalkin poistamiseksi tai ainakin siihen liittyvien riskien hallitsemiseksi. Jos kaivostoimintaa ei jatketa, toimitaan ELY-keskuksen antamien päätösten mukaisesti. Kaivostoiminnan jatkuminen edellyttää myös louhokseen kertyneen veden poistamista ja jatkuvaa kuivanapitoa, mikä voi kuivattaa läheistä Natura-aluetta. Ympäristölupahakemukseen on siten tarpeen sisällyttävä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettu Natura-arviointi sekä Lapin ELY-keskuksen ja Natura-alueen haltijan (Metsähallitus) lausunnot.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaivoslain 52 §:n ja 125 §:n määräyksiä annettaessa tulee ottaa huomioon kaivoksen nykyinen tilanne, alueen sijainti sekä toimintaa koskeva ympäristölupa sekä Lapin ympäristökeskuksen päätökset. Asetettavan vakuuden suuruutta arvioitaessa tulee huomioida, että vakuuden tulee kattaa alueen siistimisen ja maisemoinnin tilanteissa, joissa toiminnanharjoittaja ei pysty muutoin niitä hoitamaan. Riittävän vakuuden avulla voidaan varmistaa asianmukaisten jälkihoitotoimenpiteiden toteutuminen ja alueen ennallistaminen tilanteissa, jossa toiminnanharjoittaja ei itse pysty vastaamaan velvoitteistaan. Vakuudet tulisi asettaa etupainotteisesti ja kattavasti niin, että niillä voidaan varmuudella tarvittaessa toteuttaa kaikki tarvittavat jälkihoitotoimenpiteet.

ELY-keskus toteaa, että kaivospiirille tulee asettaa uusi ajankohta määräysten antamiseen sekä vakuuden lajin ja suuruuden asettamiseen. Tämä voidaan ELY-keskuksen mukaan tarkistaa samassa vaiheessa kun ympäristöluvan mukainen vakuus tarkastetaan.

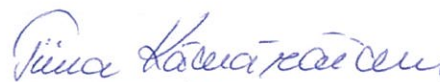
Johtaja

Timo Jokelainen

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö

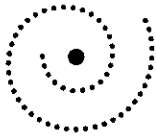
Tiina Kämäräinen

LIITTEET

Lapin ympäristökeskuksen päätös 15.6.2006 (Dnro LAP-2006-Y-73):
SMA Saxo Mineral Oy:n Kvartsimaan louhoksen ympäristön tilan
ennalleen saattamiseksi.

Lapin ympäristökeskuksen päätös 27.2.2009 (Dnro LAP-2008-Y-139):
Laatuvirheellisen poltetun kalkin pilaaman alueen käsittely ja
kunnostaminen Kvartsimaan kaivoksella.

ASIA

Ympäristönsuojelulain 84 §:n mukaiset määräykset **SMA Saxo Mineral Oy:n Kvartsimaan louhoksen ympäristön tilan ennalleen saattamiseksi.**

TOIMINNANHARJOITTAJA

SMA Saxo Mineral Oy
Selleenkatu
95400 RÖYTTÄ

Yhteyshenkilö Jaakko-Pekka Perttula

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

SMA Saxo Mineral Oy:n Kalkkimaan kaivosalueelle on varastoitu Röyttän kalkkitehtaan häiriötilanteessa syntynyttä laatuvirheellistä poltettua kalkkia. Osa kalkista (noin 3 500 t) on vuoden 2005 aikana sijoitettu käytöstä poistettuun vanhaan Kvartsimaan louhokseen, joka sijaitsee Kalkkimaan välittömässä läheisyydessä Tornion kaupungissa Ruottala-Tornio-paikallistien 19532 eteläpuolella Tieksonjoen itäpuolella kaivospiirillä Kvartsimaa nro 3858/1a.

Kalkki on reagoanut louhosveden kanssa nostaen veden pH:n tasolle 11-12,7. Louhosveden normaali pH on yleensä ollut noin 8. Louhoksesta Tieksonjokeen johtava laskuoja on tukittu estämään louhosveden hallitsematon pääsy jokeen. Louhoksesta on elokuussa 2005 poistettu arviolta noin 2 000 t kalkkia, joten louhoksessa on edelleen 1 000-2 000 t kalkkia. Läjityksen vaikutuksia louhosveden laatuun on tutkittu kesällä 2005. Kevään sulamisvesien kertyessä louhokseen on vaarana, että louhoksen täytyessä sieltä purkautuva vesi aiheuttaa ehkä vakaviakin haittoja jokieliöstölle. Toiminnanharjoittaja on esittänyt toimenpiteet louhoksen kunnostamiseksi kustannustehokkaasti ympäristönäkökohdat huomioiden.

MÄÄRÄYSTEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Laatuvirheellisen poltetun kalkin varastointi Kvartsimaan louhokseen on aiheuttanut riskin louhoksen alapuolisen Tieksonjoen vesistön pilaantumiselle. Kvartsimaan louhoksen tilan ennalleen palauttaminen voidaan määrätä ympäristönsuojelulain (YSL) 84 §:n nojalla. Määräykset annetaan lupa- tai valvontaviranomaisen päätöksellä, josta voi valittaa YSL 96 §:n mukaisesti. Lapin ympäristökeskus toimii ko. asiassa valvontaviranomaisena. Ennen määräysten antamista on viranomaisen varattava sille, jota määräys koskee, tilaisuus tulla kuulluksi asiassa siten kuin hallintolaisissa säädetään (YSL 91 §). Tarvittaessa on kuultava myös muita asianosaisia, valvontaviranomaisia ja yleistä etua valvovia viranomaisia.

Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston ja Lapin ympäristökeskuksen välisessä neuvonpidossa on katsottu, että tässä tapauksessa on perusteltua, että tarvittavat määräykset antaa ympäristökeskus.

ASIAN VIREILLETULO

Kunnostussuunnitelma on toimitettu Lapin ympäristökeskukseen 16.3.2006.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA PÄÄTÖKSET

Kalkkimaan kalkkitehtaan ja kaivoksen toimintaa koskee tällä hetkellä seuraavat luvat:

- Kalkkimaan kalkkitehtaan ja kaivosten ympäristö- ja vesitalouslupa, Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston päätös 6/03/1, 30.1.2003. Kvartsimaa sisältyy Kalkkimaan lupaan.
- Kalkkimaan kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan melun alentamissuunnitelma, Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston päätös 52/05/1, 27.5.2005. Päätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

Kauppa- ja teollisuusministeriön kaivosoikeutta koskevat päätökset:

- Kaivoskirja, kaivosrekisteri n:o 2763/1a, Kalkkimaan kaivospiiri ja apualueet, 93,991 ha, kauppa- ja teollisuusministeriö, 30.11.1984. Kalkkimaan kaivoskirja siirretty Saxo Oy:lle 12.5.1988, Saxo Minerals Oy:lle 20.9.1999 ja SMA Saxo Mineral Oy:lle 2.3.2000.
- Kaivoskirja, kaivosrekisteri n:o 3858/1a, Kvartsimaan kaivospiiri, 34,21 ha, kauppa- ja teollisuusministeriö, 16.12.1991. Kvartsimaan kaivoskirja siirretty Saxo Minerals Oy:lle 20.9.1999 ja SMA Saxo Mineral Oy:lle 2.3.2000.

Edelleen Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 22.3.2006 myöntänyt SMA Saxo Mineral Oy:lle ympäristöluvan (pätös nro 33/06/1) Röyttän kalkkitehtaalla muodostuvan osittain palaneen kalkin varastointiin Tuppivaaran louhoksessa Kalkkimaan kaivospiirissä.

Lapin ympäristökeskus kehotti 31.3.2006 kirjeellään (Dnro LAP-2006-Y-73-11) toiminnanharjoittajaa käynnistämään toimenpidesuunnitelmassa esitetyt kiireelliset toimenpiteet koeluonteisena.

TOIMINNAN SIJAINNAT JA SEN YMPÄRISTÖ

Kvartsimaan suljettu louhos sijaitsee Kalkkimaan aktiivisen louhoksen välittömässä läheisyydessä. Louhoksen lähistöllä ei ole asutusta. Kalkkimaan seutu kuuluu ns. Peräpohjan liuskealueeseen, joka koostuu sedimenttikivistä, jotka vuorottelevat emäksisten vulkaniittien ja juonikivien kanssa. Tornio-Simo -alueella dolomiittikiveä on Kivalon, Kvartsimaan ja Rantamaan muodostumissa. Dolomiitin runsaus näkyy myös kasvillisuudessa. Alue on tunnettu monen kalkkia suosivan kasvilajin esiintymisestä.

Kvartsimaan ympäristössä kasvaa lähinnä kuusi- ja lehtipuuvaltaista metsikköä. Louhoksen ja Tieksonjoen välisellä alueella on rehevää sekametsää. Ympäröivät alueet ovat pääosin soistuneita. Louhosaluetta ympäröivän maanpinnan korkeus vaihtelee pääosin välillä 17,5-20 m.

Kvartsimaan muodostuman kvartsiiteissa on dolomiittia välikerroksina. Dolomiitti on kerroksellista, hyvin pienirakeista ja vaalean harmaata tai kellertävää. Kvartsimaan muodostumaan luetaan myös Korkeamaan ja Vähämaan epäpuhtaat dolomiittialueet. Rantamaan muodostumaan kuuluu lukumäärältään eniten dolomiittiesiintymiä. Muodostuman suurimmat esiintymät ovat Kalkkimaan, Rantamaa, Korkeamaa sekä Nosanjärven-Yli-Liakan vyöhyke.

Louhosalue kuuluu Tieksonjoen valuma-alueeseen (66.004), jonka pinta-ala on 100,1 km² ja järvisyys 0 %. Kalkkimaan louhoksen yläpuolisen valuma-alueen koko on noin 69 km² eli noin 70 % koko joen valuma-alueesta. Tieksonjoki puolestaan on osa Kaakamajoen vesistöaluetta (nro 66, F = 478,13 km²). Tieksonjoen keskivirtaama MQ ja keskiylivirtaama MHQ ovat Kalkkimaan kohdalla 0,88 m³/s ja 4,7 m³/s. Virtaama-arvio on tehty vertailuvesistöjen avulla (Kirnuoja nro 118, F = 6.79 km², Ylijoki nro 119, F = 56.30 km² ja Kotioja nro 120, F = 18.10 km²).

Louhoksen valuma-alueen koko on arviolta enimmillään 37 ha. On mahdollista, että paikallistien koillispuoliset suo- ja rinnealueen vedet ohjautuvat maantieojaa pitkin Tieksonjokeen. Koska asiaa ei ole voitu todentaa maastohavainnoin, arviossa on oletettu myös näiden vesien kulkeutuvan Kvartsimaan louhokseen. Jos valuma-alue rajautuisi paikallistiehen, sen laajuus olisi noin 16 ha.

Alueen kallioperästä johtuen puro- ja jokivesien pH-taso ja sähkönjohtavuus ovat luontaisesti korkeita. Vesi on luonnostaan myös kovaa. Purovesien pH on alueella luokkaa 6,5 (purovesien keskiarvo Suomessa n. 5,8). Pohjaveden pH on lähes 7. Ympäristöhallinnon Hertta-tietokannan mukaan Kaakamajoen veden pH on ollut luokkaa 7,2–7,3. Veden pH on ollut selvästi korkeampi alajuoksulla, missä Tieksonjoki yhtyy Kaakamajokeen. Tieksonjoen pH on ollut välillä 7,5–8,2 mutta havaintojen lukumäärä on vähäinen (2 kpl). Tieksonjoen pH oli 30.8.2005 tasolla 7,5. Jokiveden pH-tasoa arvioitaessa voidaan olettaa, että keväällä sulamiskaudella pH on normaalia alhaisempi, johtuen mm. suoalueilta tulevasta valunnasta. On selvää, että Tieksonjoen eliöstö on luonnostaan sopeutunut normaalia korkeampiin pH-arvoihin.

Haastattelutietojen perusteella Tieksonjoella on kalastusalueena merkitystä lähinnä jokivarren talouksille. Kalastusta harrastetaan koko Kalkkimaan alapuolisella osuudella ja kalastavia talouksia lienee useita kymmeniä. Joesta kalastetaan pääasiassa keväällä merroilla ja katiskoilla jokeen nousevia kevätkutuisia kalalajeja (hauki, ahven ja särki), mutta loppupalvella kutevaa madetta saadaan myös jonkin verran. Myöhemmin kalastetaan vapakalastusvälineillä etenkin harjusta ja myös taimenta, joita tavataan tiettävästi koko Kalkkimaan alapuolisella Tieksonjoella.

Taimenkantaa pidettiin yleisesti melko pienenä, mutta luontaisesti lisääntyvänä. Luontaisesti lisääntyvää harjusta joessa on ilmeisesti taimenta enemmän etenkin joen alaosalla, sillä ainakin Kaakamon kylän korkeudelta on saatu toisinaan kohtalaisia saaliita. Pitkään jatkuneiden kevättulvien aikana jokeen nousee merestä muutamia siikojakin. Taimenen ja harjuksen mahdollisista vaelluksista merestä ei kalastajilla ollut selvää

käsitystä. Lapin ympäristökeskuksen tietojen mukaan joessa saattaisi esiintyä nierää, mutta haastattelujen perusteella tietoa ei voitu varmistaa.

Tieksonjoessa ei ole rapua, eikä jokeen nouse nahkiaista kuin satunnaisesti. Tieksonjoki on ruopattu 1930-luvulla, eikä jokea ole kunnostettu sen jälkeen. Kesällä vesi voi käydä vähiin, jolloin kaloissa on makuvirhettä. Kirjallisuudesta löytyy suhteellisen vähän tietoa emäksisen veden vaikutuksesta kaloihin.

LOUHOSALTAAN VEDEN LAATU JA HYDROLOGIA

Louhosaltaan pintavesikerroksen muodostaa noin 3 m paksuinen vesimassa, jonka johtokyky on 40-50 mS/m. Syvemmällä noin 4 metrissä on selvä rajapinta, jossa johtokyky on luokkaa 100 mS/m. Alapuolisessa vesimassassa johtokyky on 400-500 mS/m ja yhdessä havaintopaikassa (piste 4/7 m) johtokyky oli 1000 mS/m ja pH 12,7.

Louhosaltaan pintaosassa (0-3,5 m) olevan vesimassan tilavuus on noin 80 000 m³ ja syvempien vesikerrosten noin 90 000 m³ eli koko louhosaltaan tilavuus on noin 170 000 m³. Altaan hydrologia ei ole tiedossa, mutta kerrostuneisuudesta päätellen kalkin läjitysalueella on joko pohjapurkaumia tai sen kautta tulee valumavesiä, jotka reagoivat kalkin kanssa ja kerrostavat elektrolyyttipitoisen ja tiheydeltään suuremman veden päällysveden alle. Louhoksen valuma-alueen koko on arviolta enimmillään 37 ha.

Liukoisuustulon ja pH:n perusteella laskettuna pintakerroksen kalsiumpitoisuus on <20 mg/l, diffuusiokerroksen alapuolella 500-600 mg/l ja yhdessä havaintopaikassa (piste 4/7 m) lähellä liukoisuustulon mukaista kyllästyspitoisuutta 800-900 mg/l. Kenttämittausten perusteella pintakerroksessa on liuenneena kalsiumia kalkkina laskien 5-6 t ja diffuusiokerroksen alapuolella 60-70 t. Tämän mukaan louhosaltaassa olevasta kalkista noin 10 % on liennut.

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Käsittlemättömän louhosveden pumppaus Tieksonjokeen nostaisi jokiveden pH:ta merkittävästi jo suhteellisen alhaisilla pumppausmäärillä. Emäksinen louhosvesi on suunniteltu neutraloitavaksi rikkihapolla. Pintavesi neutraloitaisiin jatkuvatoimisella prosessilla ja johdettaisiin neutraloituna Tieksonjokeen, mutta alusvesi on suunniteltu neutraloitavan panosprosessina.

Jäljellä oleva kalkki eristetään ennen neutralointiprosessia pengertämällä. Patorakenteeseen ei kohdistu toispuoleista vesipainetta, joten pato voidaan rakentaa homogeenisena moreenipatona hiekkamoreenista tai silttisestä moreenista. Patorakenteen harjan leveytenä käytetään vähintään 4 m rakennustyönäikaisen liikennöinnin ja työturvallisuuden varmistamiseksi. Luiskien kaltevuuksina käytetään 1:2. Padon kohdalla syvyys on maksimissaan 6 m. Padon kuivavaran tulee olla vähintään 1,5 m.

Louhosaltaaseen on arvioitu tulevan sulamisvesiä maksimissaan noin 48 000 m³. Jotta varmistetaan altaan riittävä kuivavara kaikissa tilanteissa on pumppaus aloitettava ennen sulamiskautta. Tämän vuoksi neutralointi ja pumppaus on aloitettu koeluonteisena huhtikuun 2006 lopussa.

Neutralointikemikaalina käytetään 70 % rikkihappoa (H_2SO_4). Kemikaalin kulutus on laskettu laboratoriossa suoritetun titrauskokeen perusteella. Laskennalliset haponkulutukset eri vesikerrosten neutraloimiseksi pH-tasolle 7 ovat seuraavat:

- pintakerros (pH 10) 30-40 g/m³
- pintaveden sekoittunut osittain syvempien vesikerrosten vettä (pH 11,5) 0,65 kg/m³
- pohjakerros (pH 12,7) 4,6 kg/m³.

Pumpattava vesimäärä on 83,3 m³/h. Pelkälle pintavedelle hapon annostelumäärä on 19-25 ml/m³ eli 1,6-2,1 l/h. Sekoittuneelle pintavedelle (pH 11,5) laskennallinen haponkulutus on vastaavasti 34 l/h.

Pumppaus toteutetaan altaan länsipäähän sijoitettavalla pumpulla. Pumppaus voidaan toteuttaa joko altaan pinnalta tai uppopumpulla. Pumpulta vesi johdetaan putkella (PEH 160-4) avo-ojaan, josta se purkautuu edelleen Tieksonjokeen. Paineputkeen tulee virtaamamittaus. Neutralointikemikaali annostellaan paineputkeen annostelupumpulla. Putkeen asetetaan kemikaalin syöttöpisteen jälkeen putkisekoitin. Kemikaalointi ja mittaukset (ohjaus, automaatio, kemikaalisäiliö ja -pumput) järjestetään esim. konttiin, jonka läpi paineputki kulkee. Altaasta pumpattavan sekä vesistöön johdettavan veden pH:ta seurataan rekisteröivillä mittareilla. Mikäli lähtevän veden pH ylittää hälytysrajan, pumppaus keskeytyy.

Erittäin emäksisen alusveden neutralointi voidaan tehdä jatkuvatoimisella prosessilla vastaavasti kuin pintaveden neutralointi. Vaihtoehtoisesti neutralointi tehdään panosprosessina sekoittamalla rikkihappo suoraan louhosveteen. Vettä sekoitetaan neutraloinnin yhteydessä esim. pumppauksella. Koska kyseessä on kaksi lähes erillistä louhosallasta, tulee veden kierrättäminen järjestää molempiin altaisiin. Neutraloinnin alkuvaiheissa voidaan rikkihappoa sekoittaa louhosveteen suurehkoja määriä. Hapon annostelu päätetään myöhemmin, kun louhosveden sekoittumisesta on saatu tietoa koepumppauksin. Kun louhosveden keskimääräinen pH-taso lähestyy arvoa 11,5 tulee happolisäysten olla hyvin varovaisia, ettei ylisuuri happolisäys happamoita louhosvettä tarpeettomasti. Mikäli päädytään alusveden neutralointiin panosprosessina, tulee neutralointi jatkumaan mahdollisesti useiden vuosien ajan.

ARVIO TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA

Neutralointikäsitellyn sujuessa normaalisti ei jokiveden pH:ssa pitäisi tapahtua havaittavia muutoksia. Poikkeustilanteissa jokiveden pH saattaa lyhytaikaisesti kohota normaalitasoa korkeammalle. Mikäli jokeen pääsisi käsittelemätöntä louhosvettä (Q 10-30 l/s), jonka lähtö-pH on tasolla 11,5, olisi syntyvän seoksen pH likimain tasolla 9-10 joen virtaamasta riippuen. Mahdollinen pH-tason nousu olisi todennäköisesti lyhytaikainen, jolloin vaikutukset joen eliöstöön jäisivät vähäisiksi.

Käytettävästä neutralointikemikaalista johtuen kohoaa Tieksonjokeen johdettavan käsitellyn louhosveden sulfaattipitoisuus jossain määrin luontaisesta. Käsitellyn veden sekoittuessa jokiveteen pitoisuudet kuitenkin laskevat huomattavasti. Tieksonjoen veden sulfaattipitoisuus oli kesällä 2005 mittausten perusteella 25 mg/l. Neutraloidun louhosveden juoksutuksesta aiheutuva sulfaattipitoisuuden lisäys Tieksonjoessa on enimmillään muutamia mg/l.

Kalaston kannalta sopivin veden pH on 6,0-9,0, jos muita kalojen menestymiseen vaikuttavia kuormitteita ei vedessä esiinny. Ainakin lohikalat ja ahven ovat herkkiä tätä emäksisemmälle vedelle. Akuutisti letaali taso saavutetaan veden pH:n noustessa tasolle 11 tai sen yläpuolelle. Neutraloidun louhosveden suunnitelman mukaisesta laskusta vesistöön ei koidu haittaa Tieksonjoen kalastolle. Sulfaatti ei kohtuullisina pitoisuuksina aiheuta riskiä kaloille. Veden johtamisesta ei normaalitilanteessa arvioida aiheutuvan sellaisia kalataloudellisia vaikutuksia, jotka edellyttäisivät kompensatioita tai korvauksia.

ESITYS TOIMINNAN TARKKAILUSTA

Käyttö- ja päästötarkkailu

Jatkuvatoiminen prosessi

Neutralointiasemalla on jatkuvatoiminen rekisteröivä pH-mittaus tulevalle ja lähtevälle vedelle sekä virtaamamittaus, jonka perusteella voidaan arvioida toiminnan kuormitusta. Louhoksen vedenpinnan korkeutta seurataan pumppuaseman yhteyteen asennettavalla rekisteröivällä anturilla. Neutralointiaseman operaattori vastaa laitoksen käyttö- ja päästötarkkailusta sekä louhoksen vedenpinnan korkeuden seurannasta.

Panosprosessi

Prosessin etenemistä esitetään seurattavaksi viikoittain ottamalla vesinäytteet pinta- ja alusvedestä. Vesinäytteistä mitataan veden pH. Vesinäytteet otetaan aina siitä louhoksen osasta, jossa pumppaus kulloinkin on meneillään. Näytteet otetaan sekä louhoksen itä- että länsilaidasta, jotta veden laadusta saadaan kattava kuva. Tarkkailusta vastaa toiminnanharjoittaja.

Vaikutustarkkailu

Kunnostustoimenpiteiden vaikutuksia Tieksonjoessa esitetään seurattavaksi siten, että ennen toimenpiteiden aloitusta (huhtikuu 2006) joesta otetaan taustanäyte käsiteltyjen louhosvesien purkupisteen alapuolelta. Näytteestä analysoidaan lämpötila, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus ja sulfaatti. Lisäksi otetaan toinen taustanäyte ylivirtaamakaudella (toukokuu 2006) purkupisteestä ylävirtaan, jotta voidaan verrata ylivirtaamakauden vedenlaadun mahdollista muutosta normaalitilanteeseen. Näytteestä analysoidaan em. laatuparametrit.

Louhosveden neutraloinnin ja pumppauksen ollessa toiminnassa esitetään Tieksonjoen vedenlaatua purkupisteen alapuolella seurattavaksi viikoittain em. parametrien osalta. Lisäksi toiminnanharjoittaja seuraa päivittäin jokiveden pH-tasoa kenttämittauksella.

Kunnostustoimenpiteet ja tarkkailutulokset raportoidaan viranomaiselle vuoden 2006 loppuun mennessä. Raporttiin liitetään esitys jatkotoimenpiteistä. Kun louhosveden laatu todetaan normaaliksi, haetaan kunnostuksen lopettamislupaa.

ASIAN KÄSITTELY

Toiminnanharjoittaja on esittänyt Lapin ympäristökeskukselle toimenpidesuunnitelman 5.12.2005 Kvartsimaan louhosaltaan tilan ennalleen saattamiseksi. Asiasta on 23.1.2006 käyty toiminnanharjoittajan ja ympäristökeskuksen edustajien kesken neuvottelu. Neuvottelussa todettiin toimenpidesuunnitelman vaativan täydentämistä. Suunnitelmaa on täydennetty 16.3.2006 ja 17.3.2006.

Asiasta on kuulutettu Lapin ympäristökeskuksen ilmoitustaululla ja Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla 10.4.-9.5.2006 ja louhosaltaan kunnostamissuunnitelma on vastaavana aikana ollut nähtävillä. Tiedonanto kunnostamissuunnitelmasta on 4.4.2006 lähetetty erikseen sellaisille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Kunnostussuunnitelmasta on 4.4.2006 pyydetty lausuntoa Tornion kaupungilta, Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Tornion kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta ja Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksiköltä. Lausunnon antoivat Tornion kaupungin tekninen keskus ja Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö. Tornion kaupungin teknisellä keskuksella ei ollut huomauttamista kunnostussuunnitelmasta. Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö lausui kunnostussuunnitelmasta seuraavaa:

Mikäli toiminnan aikana syntyy poikkeustilanteita, joiden takia alapuolisen joen pH voi merkittävästi kohota, on hakijan tarkkailtava poikkeustilanteen vaikutuksia kalastoon. Vaikutusten tarkkailu on aloitettava viipymättä ja otettava välittömästi yhteyttä Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikköön ja sovittava vaikutusten selvittämisestä työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymällä tavalla.

Kunnostussuunnitelman johdosta ei jätetty muistutuksia eikä esitetty mielipiteitä.

Toiminnanharjoittajalta on 9.5.2006 pyydetty vastinetta annettuihin lausuntoihin. Toiminnanharjoittaja on 11.5.2006 antanut vastineensa Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausuntoon ja toteaa siinä seuraavaa:

Kvartsimaan louhosaltaan vedenpumppauksen aikana pH:ta tarkkaillaan koko pumppauksen ajan keskeytyksettä. Mikäli pumppauksen yhteydessä tapahtuu poikkeavuuksia, tiedottaa pumppausohjelma niistä automaattisesti sekä pumppauksen valvojalle että Kalkkimaan tuotantopäällikölle puhelimitse. Pumpattavan veden pH on säädetty 7,5:een. Alaraja pH 7 ja yläraja pH 8 aiheuttaa hälytyksen. Mikäli viestinsaajat eivät tee korjaavia toimenpiteitä heti ja pH laskee 6:een tai nousee 9:ään, katkeaa virransyöttö laitteisiin automaattisesti ja pumppaus loppuu. Vasta sitten, kun vika on korjattu, voidaan pumppaus aloittaa uudelleen manuaalikäynnistyksellä. Poikkeavia vaikutuksia tai vakavia häiriötilanteita alapuolisen joen pH-tilaan ei näin pääse syntymään.

Lapin ympäristökeskus on kirjeellään 31.3.2006 kehottanut toiminnanharjoittajaa aloittamaan ennallistamistoimenpiteet koeluontoisena, jotta louhoksessa olevaa emäksistä vettä saadaan pumpatuksi suunnitelman mukaisesti neutraloituna Tieksonjokeen ja jotta louhosaltaan valuma-alueelta tulevat sulamisvedet saadaan mahtumaan louhosaltaaseen hallitusti. Koetoiminnan loppuraportille ympäristökeskus on antanut jatkoaikaa 25.5.2006 saakka. Loppuraportti on toimitettu 30.5.2006.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Ratkaisu

Lapin ympäristökeskus on tarkastanut kunnostussuunnitelman ja tutkinut asiasta annetut lausunnot. Ympäristönsuojelulain 84 §:n nojalla ympäristökeskus määrää SMA Saxo Mineral Oy:n kunnostamaan Kvartsimaan louhosaltaan ja saattamaan sen tilan ennalleen 15.3.2006 päivätyssä PSV-Maa ja Vesi Oy:n laatimassa "Kvartsimaan louhos, kunnostussuunnitelma" esitetyllä tavalla jäljempänä tässä päätöksessä esitetyjä määräyksiä ja ympäristönsuojelulain säännöksiä noudattaen.

Vastaus lausuntoihin

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto on otettu huomioon määräyksessä 8 ja sen perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Tornion kaupungin teknisen keskuksen lausunto ei edellytä vastausta.

Määräykset louhosaltaan kunnostamiseksi ja ympäristön ennalleen saattamiseksi

1. Louhokseen läjitetty laatuvirheellinen poltettu kalkki on poistettava viipymättä ja mikäli sitä ei voida hyödyntää, toimitettava paikkaan, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa kyseisen materiaalin varastointiin. Kalkin poiskuljettaminen on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Ennen louhosveden neutraloinnin ja edelleen pois-pumppauksen aloittamista on jäljellä oleva laatuvirheellinen poltettu kalkki eristettävä louhosvedestä siten, ettei kalkki pääse reagoimaan louhosveden kanssa.
2. Alue tulee kunnostustöiden ajaksi aidata ja alueelle tuleva tie sulkea lukittavalla puomilla. Puomille ja aitaan on asetettava asianmukaiset varoitustaulut.
3. Asiattomien pääsy louhosveden neutralointilaitteistolle ja rikkihapposäiliölle on estettävä. Rikkihappo on varastoitava louhosaltaan valuma-alueelle kemikaalityypille tarkoitettussa, asianmukaisesti merkityssä säiliössä siten, ettei varastoinnista aiheudu vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Rikkihapposäiliö on sijoitettava nesteen pitävään konttiin tai suoja-altaaseen, jonka tilavuus on vähintään sama kuin varastoitavan kemikaalin tilavuus. Rikkihapon kuljetuksessa ja käsittelyssä on noudatettava kemikaalin käyttöturvallisuustiedotteen ohjeita.
4. Louhoksesta Tieksonjokeen pumpattavan veden pH:n tulee olla välillä 6,9-7,6. Tieksonjokeen pumpattavan neutraloidun louhosveden määrä saa olla enintään 100 m³/h. Panosprosessineutraloinnin aikana Tieksonjokeen ei saa pumpata louhosvesiä.
5. Toiminnanharjoittajan on nimettävä kunnostustöille ympäristönsuojeluvastaava, jonka henkilö- ja yhteystiedot on viipymättä ilmoitettava Lapin ympäristökeskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tiedot tulee pitää ajan tasalla.

6. Kunnostustöistä tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon tulee kirjata kunnostustoimenpiteet ja merkitä ainakin seuraavat tiedot:
- Poiskuljetetun laatuvirheellisen poltetun kalkin määrä ja varastointi,
 - Neutralointikemikaalin käyttömäärät,
 - Tarkastuskäynnit ja näytteenotto,
 - Poikkeukselliset tilanteet.

Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja niiden on oltava viranomaisen saatavilla.

7. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava louhosaltaan vedenpinnan korkeutta sekä poispumpattavien vesien määrää ja pH:ta jatkuvatoimisesti. Vähintään kerran vuorokaudessa on mitattava pois pumpattavien vesien lämpötila. Vähintään kerran viikossa pumppausjakson aikana on poispumpattavasta vedestä määritettävä sähkönjohtavuus ja sulfaattipitoisuus.

Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava pumppausten aikana Tieksonjoen veden laatua louhosaltaasta poisjohdettavien vesien purkupaikan ylä- ja alapuolella Tieksonjoen virtaussuunnassa. Tarkkailu on järjestettävä siten, että pois pumpattavien louhosvesien vaikutuksista saadaan luotettava tieto. Tarkkailuna on Tieksonjoen vedestä vähintään kerran viikossa pumppausjakson aikana määritettävä lämpötila, pH, sähkönjohtavuus ja sulfaattipitoisuus.

Panosprosessineutraloinnin aikana louhosaltaan veden neutraloitumista tulee tarkkailla altaan päälly- ja alusvedestä vähintään kerran viikossa otettavien vesinäyttein. Näytteistä on määritettävä vähintään pH ja sulfaattipitoisuus.

Tarkkailutulokset on toimitettava tiedoksi Lapin ympäristökeskukselle ja Tornion kaupungin ympäristöviranomaiselle viipymättä ja viimeistään kolmen (3) viikon kuluessa näytteenotosta. Tarvittavat laboratorioanalyysit on tehtävä standardisoiduilla menetelmillä tai muilla ympäristöhallinnon hyväksymillä menetelmillä. Jatkuvatoiminen pH-mittari on kalibroitava riittävän usein.

8. Häiriö- ja muut poikkeustilanteet, joista saattaa syntyä haitallisia ympäristövaikutuksia on ilmoitettava viivytyksettä Lapin ympäristökeskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi sekä vaikutusten tarkkailemiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi vastaisuudessa.

Mikäli toiminnan aikana syntyy sellainen häiriö- tai muu poikkeustilanne, jonka vuoksi neutraloitujen louhosvesien purkupaikan alapuolisen Tieksonjoen veden pH kohoaa tason 8,5 yläpuolelle, on toiminnanharjoittajan tarkkailtava poikkeustilanteen vaikutuksia kalastoon. Vaikutusten tarkkailu on aloitettava viipymättä ja otettava välittömästi yhteyttä Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikköön ja sovitettava vaikutusten selvittämisestä työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymällä tavalla.

9. Ennallistamistyöt on saatettava loppuun 30.9.2007 mennessä. Louhosveden pH tulee koko vesitilavuudessa saada pysyvästi välille 6-8. Ennen panosprosessin aloittamista

on siihen mennessä toteutuneista ennallistamistoimista toimitettava väliraportti, jossa esitetään louhosaltaan vedenkorkeus pumppausjakson lopussa. Ennallistamistöiden loppuraportti on toimitettava 31.12.2007 mennessä ja siihen on liitettävä esitys alueen jälkitarkkailusuunnitelmaksi. Mainitut raportit on toimitettava Lapin ympäristökeskukselle, Tornion kaupungin ympäristöviranomaiselle ja Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikölle. Kummassakin raportissa on em. tietojen lisäksi esitettävä mm. seuraavaa:

- Yhteenvedo toteutetuista ennallistamistoimista, poikkeuksellisista tilanteista sekä tapahtuneista ja suunnitelluista muutoksista.
- Tieksonjokeen pumpattujen neutraloitujen louhosvesien määrä ja laatu sekä vesistövaikutukset.

MÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Kvartsimaan louhokseen läjitetty laatuvirheellinen poltettu kalkki on muuttanut louhoksen tilaa niin, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai terveyshaittaa. Louhoksen kunnostustoimien onnistuminen edellyttää, että jäljellä oleva kalkki poistetaan ja ennen neutraloinnin aloittamista eristetään kunnostettavasta louhoksen osasta (määräys 1).

Määräyksellä aitaamisesta ja varoitustauluista vähennetään toiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja, ilkivaltaa, tapaturmia ja muita vahinkoja (määräys 2).

Neutraloinnissa käytettävä rikkihappo on väärin käsiteltynä vaarallista terveydelle ja ympäristölle. Asianmukaisella varastoinnilla ja käsittelyllä voidaan vähentää riskejä ja ympäristöhaittoja. Mahdollisessa säiliön ja sen suoja-altaan tai varastokontin vuototilanteessa ympäristöhaitat jäävät vähäisimmiksi, jos säiliö on sijoitettu siten, että happo kulkeutuu kunnostettavaan louhokseen (määräys 3).

Määräyksellä poispumpattavan veden pH-tasosta estetään haitalliset vesistövaikutukset Tieksonjoessa. Ympäristökeskukselle toimitettujen tietojen mukaan pH-taso on helposti saavutettavissa ja pysyy vakaana. Poispumpattavan veden määrää on tarpeen rajoittaa vesistövaikutusten minimoimiseksi. Panosprosessineutraloinnin aikana saattaa louhosveden laatu vaihdella nopeasti, jolloin pumppauksia jatkamalla olisi Tieksonjokeen mahdollista päästä ympäristölle ja terveydelle haitallista louhosvettä. Tämän vuoksi on syytä laskea louhosaltaan vedenpintaa siten, että altaaseen kulkeutuvat valumavedet voidaan ilman louhosaltaan ylivuotoriskiä varastoida altaassa koko panosprosessin ajan (määräys 4).

Kunnostustöiden on oltava valvottua, millä varmistetaan, että määräyksiä louhosaltaan kunnostamiseksi ja ympäristön ennalleen saattamiseksi kyetään noudattamaan. Ympäristönsuojelulain nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja, mikä varmistetaan määräyksellä työmaapäiväkirjasta (määräykset 5 ja 6).

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, minkä vuoksi tarkkailusta annettu määräys on tarpeen. Tarkkailemalla saadaan tietoa lisäksi toiminnan valvontaa varten ja saatavan tiedon avulla pystytään tarvittaessa tehostamaan kunnostustöiden ympäristönsuojelutoimia. Täsmäntävillä määräyksillä analyyseistä, analyysimenetelmistä yms. varmistetaan, että tarkkailu on laadukasta ja luotettavaa (määräys 7).

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Häiriö- ja poikkeustilanteisiin on tärkeää varautua ennakolta ja kaikilla paikalla työskentelevillä on oltava tieto miten tällaisissa tilanteissa toimitaan ja kenelle tapahtuneesta ilmoitetaan. Tieksenjoella, sen alapuolisella Kaakamojoella ja Kaakamojoen meriedustalla on kalataloudellista merkitystä. Poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa vesistövaikutukset ovat merkittäviä, on myös kalastovaikutusten tarkkailu tarpeen ao. valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla (määräys 8).

Töille on tarpeen asettaa määräaika, että työt saatetaan loppuun joutuisasti. Väliraportin avulla valvontaviranomaiset voivat arvioida kunnostustöiden etenemistä ja toiminnan ympäristönsuojelun tilaa. On oletettavaa, että ennallistamistöiden edetessä louhosaltaaseen jääneen emäksisen veden kunnostussuunnitelma täsmentyy. Alueella on syytä järjestää jälkitarkkailu, jonka laajuus arvioidaan loppuraportin perusteella (määräys 9).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi ja sitä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

MAININTA PÄÄTÖSTÄ ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMISESTA

Jos asetuksella annetaan tämän päätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä, on asetusta päätöksen estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 84, 88, 91, 96, 97 ja 101 §:t,
Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 31 §:t,
Valtion maksuperustelaki (150/1992) ja
Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän päätöksen käsittelystä perittävä maksu on 2 233 €.

Ympäristöluvan maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella annetussa ympäristöministeriön asetuksessa (1237/2003) alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista olevan maksutaulukon mukaisesti. Jos kysymyksessä on muu kuin maksutaulukossa mainittua toimintaa koskeva ympäristölupa-asia, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 38,50 euroa/h. Lupahakemuksen käsittelyyn on käytetty kahdeksan työpäivää.

(koodi: HKP-tili 354021152/M13/3012/11/MT2).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakijalle käsittelymaksua vastaan.

Jäljennös päätöksestä

Tornion kaupunginhallitus,
Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen,
Tornion kaupungin terveydensuojeluviranomainen,
Lapin ympäristökeskus, ympäristönsuojelun tulosalue,
Suomen ympäristökeskus.

Ilmoitus päätöksestä

Kunnostussuunnitelmasta tiedonannon saaneet.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Tieto päätöksestä julkaistaan Lapin ympäristökeskuksen ilmoitustaululla ja Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä liitteineen tulee valitusosoituksen mukaisesti osoittaa Vaasan hallinto-oikeudelle, mutta toimittaa päätöksen tehneelle viranomaiselle eli Lapin ympäristökeskukselle asianosaisten kuulemista ja päätöksen tehneen viranomaisen lausuntoa varten.

Muutosta saavat hakea kirjallisella valituksella:

- luvan hakija,
- ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea,
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristö-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät,
- laitoksen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,
- alueellinen ympäristökeskus sekä laitoksen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen,
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Juha Anttila

Ylitarkastaja

Marko Kiviniemi

LIITE Valitusosoitus (LAP YLYy 02V)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyy maksuun tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja **toimitettava** valitusajan kuluessa **Lapin ympäristökeskukselle**.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valituspäivää laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Lapin ympäristökeskuksen kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava siten, että se on perillä kirjaamossa viimeistään valitusajan päättymispäivänä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

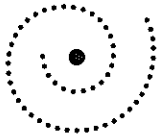
Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuimen ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993, muut. 1024/2002) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 80 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Lapin ympäristökeskuksen yhteystiedot:

postiosoite: PL 8060, 96101 ROVANIEMI
 käyntiosoite: Hallituskatu 5, 96100 ROVANIEMI
 aukioloaika: 8.00 - 16.15
 puhelin: (016) 329 4111
 telekopio: (016) 310 340
 sähköposti: kirjaamo.lap@ymparisto.fi

LAP YLYy 02V

ASIA

Laatuvirheellisen poltetun kalkin pilaaman alueen käsittely ja kunnostaminen SMA Mineral Oy:n Kvartsimaan louhoksella, Tornio.

LUVAN HAKIJA

SMA Mineral Oy
Selleenkatu
95400 RÖYTTÄ

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

SMA Mineral Oy:n ympäristölupahakemus Kvartsimaan suljetun louhosaltaan kunnostamiseksi ja laatuvirheellisen poltetun kalkin käsittelemiseksi täyttämällä padolla eristetty pieni allas on tullut vireille Lapin ympäristökeskuksessa 21.10.2008.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kvartsimaan suljettu louhos sijaitsee Kalkkimaan välittömässä läheisyydessä Tornion kaupungissa noin 12 km koilliseen Tornion keskustasta Ruottala-Tornio-paikallistien (tie nro 19532) eteläpuolella Tieksonjoen itäpuolella Kvartsimaan kaivospiirillä nro 3858/1a. Kunnostuskohde sijoittuu louhoksen etelähaaran padolla eristettyyn itäpäähän.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 78 §:n 1 momentin mukaan pilaantuneen maa-aineksen käsittelyyn on oltava ympäristölupa. Lapin ympäristökeskus on edellyttänyt luvan hakemista Kvartsimaan louhoksen tilan ennalleen saattamista koskevassa lausunnossaan (Dnro LAP-2005-Y-225-121, 8.5.2008).

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 31 §:n 2 momentin kohdan 4 mukaan alueellinen ympäristökeskus ratkaisee ympäristölupa-asian, jos lupa on tarpeen pilaantuneen maa-aineksen käsittelyyn.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kauppa- ja teollisuusministeriön 16.12.1991 Saxo Minerals Oy:lle ja 2.3.2000 SMA Saxo Mineral Oy:lle myöntämä kaivoskirja, kaivosrekisteri nro 3858/1a, Kvartsimaan kaivospiiri, 34,21 ha.

Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston 30.1.2003 SMA Saxo Minerals Oy:n Kalkkimaan kalkkitehtaalle ja kaivoksille myöntämä ympäristö- ja vesitalouslupa 6/03/1.

Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston 22.3.2006 SMA Saxo Minerals Oy:lle myöntämä ympäristölupa 33/06/1 palaneen kalkin varastointiin Kalkkimaan kaivospiirin Tuppivaaran louhosalueella.

Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston 4.11.2008 SMA Saxo Minerals Oy:lle antama päätös 58/08/1 Kalkkimaan kaivosta koskevan ympäristölupapäätöksen muuttamiseksi.

Lapin ympäristökeskuksen 15.6.2006 SMA Saxo Minerals Oy:lle antamat ympäristönsuojelulain 84 §:n mukaiset määräykset Kvartsimaan louhoksen ympäristön tilan ennalleen saattamiseksi (Dnro LAP-2006-Y-73-11).

Lapin ympäristökeskuksen lausunto 8.5.2008 SMA Minerals Oy:lle asiasta Kvartsimaan louhoksen tilan ennalleen saattaminen (Dnro LAP-2005-Y-255-121).

Kvartsimaan louhos sijaitsee yleiskaavassa kaavamerkinnällä M merkityllä alueella, joka tarkoittaa pääosin maa- ja metsätalouskäyttöön varattua aluetta. Aluetta voidaan käyttää myös haja-asutusluonteiseen rakentamiseen sekä ulkoilu- ja virkistystarkoituksiin pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta.

TOIMINNAN SIJAINNAT JA YMPÄRISTÖ

Kvartsimaan suljetun louhoksen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta ja ympäristö on valtaosin kuusi- ja lehtipuuvaltaista soistunutta metsikköä. Osa soistuneesta maasta on ojitettu. Noin 190 m padolla erotetun kalkkilietteen eteläpuolella sijaitsee 19 ha peltoalue.

Koko louhoksen valuma-alue on enimmillään 37 ha, mikäli Ruottala-Tornio -paikallistien koillispuolen vedet eivät johdu maantieojaa pitkin Tieksonjokeen. Mikäli valuma-alue rajoittuisi paikallistiehen, sen laajuus olisi noin 16 ha. Eristetyn altaan valuma-alue on suurimmillaan noin 5,2 ha.

Vuosittainen sadanta alueella on keskimäärin 512 mm ja keskimäärin puolet sadannasta muuttuu valunnaksi. Sulamisaikana valunta eristetyn altaan alueelle on enimmillään 3,7 l/s ja koko sulamiskautena yhteensä noin 320 m³. Kalkkimaan louhosalue kuuluu Tieksonjoen valuma-alueeseen (66.004), jonka pinta-ala on 100,1 km² ja järvisuusprosentti 0 %. Kalkkimaan louhoksen yläpuolisen valuma-alueen koko on noin 70 % koko valuma-alueesta (69 km²). Tieksonjoki laskee Kaakamojokeen lähellä Kemijokisuuta Ylä-Kaakamossa. Tieksonjoen keskivirtaamaksi MQ on Kalkkimaan kohdalla arvioitu 0,88 m³/s ja keskiylivirtaamaksi MHQ 4,7 m³/s. Louhosaltaan vedet johdetaan altaan etelähaaran länsipäästä Tieksonjokeen johtavaan purkuojaan. Syksyllä 2008 purkuojaan asennetaan virtaamien seuraamiseksi ja näytteenoton helpottamiseksi kolmiomittapato.

Kvartsimaan louhosalueelle on varastoitu Röyttän kalkkiuunin häiriötilanteessa syntyneitä laatuvirheellistä kalkkia. Noin 3500 t laatuvirheellistä kalkkia on vuoden 2005 aikana sijoitettu käytöstä poistettuun Kvartsimaan louhokseen. Laatuvirheellinen kalkki on ollut pääasiassa poltettua kalkkia (CaO), jonka reaktiossa veden kanssa muodostuu kalsiumhydroksidia (Ca(OH)₂). Kalsiumhydroksidi on vahva emäs ja sen dissosioituessa veteen muodostuu voimakkaan emäksinen liuos.

TOTEUTETUT KUNNOSTUSTYÖT JA ALUEEN NYKYTILANNE

Kvartsimaan suljettuun louhokseen varastoitiin vuoden 2005 aikana laatuvirheellistä poltettua kalkkia. Kalkki reagoi veden kanssa muodostaen vahvan emäksen ja louhosaltaiden vesi tuli voimakkaan emäksiseksi. Laatuvirheellistä kalkkia siirrettiin altaasta Tuppivaaran läjitysalueelle elokuussa 2005 arviolta 1500–2500 t. Ramboll Finland Oy teki kohteesta ensimmäisen ympäristövaikutusten selvityksen elokuussa 2005 ja keväällä 2006 PSV-Maa ja Vesi (nykyisin Pöyry Environment Oy) jatkoi selvitystyötä ja ennallistamissuunnitelman laatimista. Suunnitelma oli osa hakemusta, jonka perusteella Lapin ympäristökeskus antoi 15.6.2006 päätöksellään 12/2006 ympäristönsuojelulain 84 §:n mukaiset määräykset Kvartsimaan louhoksen tilan ennalleen saattamiseksi.

Louhosaltaan etelähaaran itäpää eristettiin keväällä 2006 muusta altaasta padolla ja suuremmissa louhosaltaissa suoritettiin vesien neutralointi rikkihapolla. Tieksonjokeen pumpattiin happoneutraloitua vettä yhteensä 178 830 m³ ja lisäksi suuremmissa altaissa toteutettiin koko louhosveden panosneutralointi, minkä aikana louhosaltaan vettä ei pumpattu Tieksonjokeen. Rikkihapon neutraloivan vaikutuksen tehostamiseksi ja kerrostuneisuuden poistamiseksi vettä kierrätettiin altaassa pumpaamalla syyskuun alkuun 2007 saakka.

Nykytilassa suuremman louhosaltaan pH on tasaantunut hakijan mukaan noin arvoon 7,8. Pienemmän, padolla eristetyn altaan länsipään pintaveden pH on noin 8,0–8,2. Kalkkiseosta on SMA Mineral Oy:n laskelmien mukaan altaassa jäljellä noin 1400 m³, mikä vastaa mitatulla keskimääräisellä 2200 kg/m³ tiheydellä noin 3000 t kalkin ja veden seosta. Tästä reagoimatonta poltettua kalkkia on noin 1100 t. Kalkkiseoksen kerrospaksuus on keskimäärin kaksi metriä.

Altaat erottava pato on rakennettu kivisestä hiekkamoreenista. Patoa ei ole suunniteltu eikä rakennettu täysin tiiviiksi ja padosta suotautuu vettä läpi. Toispuoleista paine-eroa padolla ei käytännössä ole, joten aine liikkuu padon läpi nykytilassa lähinnä diffuusisti. Padolla on pystytty eristämään reagoimaton kalkki häiriintymättömään tilaan.

Nykytilannetta ei voida pitää tyydyttävänä eikä pieneen altaaseen jäljelle jääneen kalkkipitoisen aineksen määrää vähäisenä tai merkityksettömänä. Näin ollen aluetta on edelleen kunnostettava.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Mahdolliset kunnostusmenetelmät ja menetelmän valinta

Mahdollisia kunnostusmenetelmiä louhosaltaassa olevan epäkurantin kalkin saattamiseksi vaarattomaan tilaan ovat happoneutralointi, kalkin poistaminen (osittain tai kokonaan) ja kalkin peittäminen. Hakemuksessa on esitetty kunnostusmenetelmien yleispiirteinen toteutus ja laadittu kustannusarviot kullekin kunnostusvaihtoehdolle. Edelleen kalkin hyödyntämismahdollisuudet eri toimialojen tuotteina ja kustannukset hyödyntämiselle on arvioitu.

Tarkastelussa taloudellisimmaksi ja teknisesti parhaiten toteutettavaksi kunnostustavaksi hakija on arvioinut vaihtoehdon, jossa kalkki peitetään vähitellen kolmen vuoden aikana löyhällä suurirakeisella peitolla ja eristetään louhosaltaan vesistä siten, ettei kalkin liukenemisesta ole vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Jäljellä olevaa dissosioitunutta kalkkia ei merkittävästi häiritä ja kalkki pystytään demobilisoimaan maatyön taakse ilman kemikaaleja. Koska peitto on löyhä, kalkki pääsee reagoimaan ilman hiilidioksidin kanssa ja tapahtuu karbonatisoitumista kiteiseksi ja veteen huonosti liukenevaksi kalsiumkarbonaatiksi. Karbonatisoitumisella tarkoitetaan hydroksimuodossa olevan kalkin reaktioita ilman hiilidioksidin kanssa.

Hakijan mukaan peittämisellä saavutettava merkittävin etu on se, että kalkki eristetään suorasta kontaktista louhosaltaan veteen. Kalkki ei pääse dissosioitumaan ja pilaamaan vesistöjä, ja kalkin mahdollinen käsitteleminen tulevaisuudessa on helpompaa, kun kalkki on täysin maan ympäröimänä. Lisäksi karbonatisoituminen nopeutuu, kun kalkki ei ole enää veden ympäröimänä.

Ennen peittämistä patoa tiivistetään siten, että vedet voidaan purkaa altaasta hallitusti. Hallittu purkamisen edellyttää padon lävistämistä putkiyhteellä. Altaan täyttämiseen ja kalkin peittämiseen soveltuvaa maa-ainesta syntyy yhtiön varsinaisesta toiminnasta. Peittämisen riskitekijänä on kalkkitäytön häiritseminen siten, että kalkki alkaa dissosioitua kiivaammin. Kalkkitäytön häiritsemistä voidaan parhaiten hillitä aloittamalla altaan täyttö patopenkereen puoleisesta reunasta ja etenemällä vähitellen kalkkitäyttöön päin. Samalla suotautumisen patopenkereen läpi vähenee.

Kalkin peittäminen ei poista ongelmaa kokonaisuudessaan, mutta estää ainakin kalkin reagoimisen louhosveden kanssa. Mikäli tulevaisuudessa kalkille keksitään hyötykäyttöä tai muusta syystä kalkki päätetään poistaa, on massojen käsitteleminen helpompaa ympäröivältä maapenkältä kuin vedestä käsin.

Kunnostus peittämällä

Ennen varsinaisen kunnostuksen alkamista vedenpinta lasketaan molemmissa altaissa mahdollisimman alas. Toimenpide pienentää kustannuksia ja vähentää energiankulutusta sekä ylivuodon riskiä. Vedenpinnan laskeminen on toteutettu alentamalla isommasta louhosaltaasta Tieksonjokeen johtavan purkuojan yläpään tasoa 5.7.2008. Vedenpintaa on laskettu molemmissa altaissa 0,6 m tasoon N₆₀₊ 15,60 m. Tälle tasolle tullaan virtaamien mittaamiseksi asentamaan Thompsonin kolmiomittapato. Ylivuotokausina vedenkorkeus voi nousta tasoon N₆₀₊ 15,80 m.

Vanhaa patorakennetta tiivistetään uudella moreenitäytöllä veteen täyttämällä pienemmän altaan suuntaan. Patoa levitetään vähintään 2 m leveänä terassina korkeuteen $N_{60}+ 16,50$ m levityksen luiskankaltevuutena vähintään 1:2. Pato tiivistetään mahdollisuuksien mukaan työssä käytössä olevalla kalustolla polkemalla. Vedenalaisten kerrosten tiivistymistä tapahtuu myös moreenin oman painon ja rakennusaikaisten huokosvedenpaineiden tasoittumisen seurauksena. Patorakenteen tiivistämiseen kuluu maamassoja noin 550 m^3 . Patorakenteen tiivistäminen suoritetaan ensin koko padon pituudelta. Myöhemmin allasta täytetään samoja periaatteita noudattaen.

Padon läpi asennetaan korkeuteen on $N_{60}+ 16,10$ m teräksinen 100 mm Bauer-putki, jossa on sulkuläpät päissä. Sulkujen avulla veden purkautuminen suurempaan louhosaltaaseen voidaan keskeyttää tarvittaessa. Putken läpimitta on riittävä valumavesien sekä täytön seurauksena poistuvien vesien purkamiseen.

Allas täytetään neljänä eri täyttöalueena (1-4) ja altaan täyttäminen aloitetaan länsipään pohjoisosasta täyttöalueelta 1. Täyttömaina käytetään yhtiön Kalkkimaan ja Ristimaan louhosten ylijäämämaita, jotka ovat kuorittuja pintamaita ja louhostoiminnan sivukiveä. Altaan pohja täytetään murskatulla sivukivellä (\varnothing 60-100 mm) sekä lajittumattomilla pintamailla. Kalkki saarretaan sivukivellä ja pintamailla siten, että täytöstä päin on mahdollista suorittaa kalkin altaan puoleinen peitto. Allas täytetään veteen päin samaan tapaan kuin padon tiivistäminen. Täyttö tiivistetään työn etenemisen mukaan työssä käytössä olevalla maarakennuskalustolla polkemalla. Täyttö tehdään kussakin vaiheessa vähintään kaltevuuteen 1:2. Lopullinen täyttö nostetaan keskilinjalta korkeuteen $N_{60}+ 16,10$ m ja nostetaan reunoille 2 % kaltevuudessa. Koko kalkkialueen peitto vaatii noin 500 m^3 peittomaata.

Kunnostuksen aikana suurempaan louhosaltaaseen voi päästä vesiä, joiden pH on tavanomaista korkeampi. Eristetystä altaasta purkautuvan veden pH:n tarkkailutuloksista tulee jatkuvasti laskea vaikutusta suuremman louhosaltaan pH-tasoon. Mikäli purkautuvien vesien pH nousee yli tason 8,9, tulee toiminta keskeyttää ja turvautua eristetystä altaasta purkautuvien vesien happoneutralointiin. Mikäli vettä joudutaan neutraloimaan hapolla, tulee kalkkialue peittää ja eristää eristetyn altaan vesistä tätä ennen, jotta neutraloinnin jälkeinen toiminta ei enää aiheuta kalkin dissosioitumista. Mikäli happoneutralointiin turvaudutaan, tulee toiminnan aikaiseen tarkkailuun lisätä mitattavaksi parametrikseksi sulfaattipitoisuus.

Kunnostuksen jälkeistä vedenpinnan asettumista täytössä ja täytön maaveden laatua tarkkaillaan täyttöön asennettavilla siiviläputkilla. Toisena siiviläputkena on 60 mm ja toisena 400 mm putki. Siiviläosuuden tulee ylettyä mursketäytön yläpuolelle. Kunnostuksen ja eristetyn altaan täytön jälkeen altaan keskilinjalle itäpäästä purkuputkelle kaivetaan rouhekanava, jota pitkin alueelle valuvat vedet johdetaan pois altaasta isomman louhosaltaan puolelle.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Kunnostuksen aikana eristetystä altaassa suurempaan louhosaltaaseen purkautuvien vesien pH:ta tarkkaillaan tarkkailuohjelman mukaisesti. Kunnostuksen aikana ei tule pilata suuremmassa louhosaltaassa jo saavutettua hyvää tasoa. Laskennallisesti pienemmästä altaasta suurempaan louhosaltaaseen purkautuvien vesien pH voisi olla 8,9 eikä tällöin vielä

häiritäisi suuremman louhosaltaan saavutettua hyvää tasoa. Todellisuudessa kuitenkin valtaosa vesistä tulee purkautumaan huomattavasti pienemmällä pH-arvolla (8–8,5).

Mikäli kunnostustoimilla häiritään kalkkitäyttöä siten, että pienen louhosaltaan pH nousee yli tason 8,9, tulee suurempaan louhosaltaaseen pumpattavat vedet happoneutraloida. Neutraloinnissa voidaan noudattaa samoja teknisiä ratkaisuja kuin aiemmin tehdyn jatkuvatoimisen happoneutraloinnin yhteydessä.

Toiminnasta ei aiheudu merkittävää pölyämistä eikä kaasumaisten aineiden vapautumista, joten ilman kautta ei voi muodostua merkityksellisiä haittoja. Ilmapäästöjä syntyy ainoastaan kuljetuksista ja toiminnassa käytetyn kaluston pakokaasuista. Maamassojen ajosta kunnostustoimenpiteiden yhteydessä aiheutuu liikenteen melua touko-lokakuussa 2009-2010. Melua pyritään vähentämään käyttämällä yhtiön jo Kvartsimaan louhoksella olemassa olevia maamassoja sekä tulevaisuudessa syntyviä maamassoja yhtiön omistuksessa olevilta Kvartsimaan läheisiltä louhoksilta.

Kunnostuksen yhteydessä ei synny jätteitä. Kunnostuksessa hyödynnetään yhtiön kaivostoiminnassa syntyneitä kaivannaisjätteiksi luokiteltavia ylijäämämaita ja sivukiveä.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Kunnostustoimilla estetään kalkin reagoiminen louhosveden kanssa ja pH:n kohoaminen haitalliselle tasolle. Kvartsimaan louhosvesien johtamisesta tai ennallistamistoimenpiteillä ei hakijan mukaan normaalitilanteessa ole toteutetun tarkkailun perusteella todettu vaikutuksia Tieksonjoen veden laatuun tai kalataloudellisia vaikutuksia. Vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen ei niin ikään ole.

YMPÄRISTÖRISKIT, ONNETTOMUUKSET JA HÄIRIÖTILANTEET

Hakemukseen on liitetty arvio Kvartsimaan kalkkilietealtaan aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle.

Kunnostuksen aikana kalkki aiheuttaa vaaraa alueella työskenteleville tai satunnaisesti oleskeleville henkilöille ennen esipeittokerroksen valmistumista. Kunnostuksen aikana suurin periaatteessa mahdollinen ympäristövahinkotilanne olisi padon sortuminen ja kalkkilietteen leviäminen louhokseen. Padon sortuminen on arvioitu erittäin epätodennäköiseksi, sillä pato on rakennettu kaivoksen entisen ajorampin päälle. Patorakennetta on ainoastaan 3 m korkeudelta ja pohja on epätasaista louhittua kalliota. Epätasainen pohjapinta estää massojen liukumisen. Kunnostuksen jälkeen alaiden vesipinnat ovat suunnilleen samalla tasolla eikä patoon kohdistu vesipainetta. Ei myöskään ole tiedossa tarvetta tyhjentää louhosta kunnostuksen jälkeen.

Kunnostuksen aikana kalkkilietealtaasta purkautuu täyttömassojen syrjäytysvaikutuksen takia vesiä, jotka ohjataan louhoksen altaaseen. Täyttö suoritetaan niin hitaasti, että vesien poistaminen on hallittua eikä vesiä pääse tulvimaan ympäristöön. Louhoksen altaan veden pH:ta seurataan ja tarvittaessa ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin.

Mikäli vesien johtamisjärjestelmä tukkeutuu, kalkkilietealtaan sisäisen veden pinta nousee ja ilman pääsy kalkkilietteeseen heikkenee. Seurauksena on karbonatisoitumisen hidastuminen, mutta välitöntä haittaa tukkeutumisesta ei aiheudu. Vedenpinnan nousu voi aiheutua myös poikkeuksellisesta rankkasateesta. Veden pintaa seurataan tarkkailuputkista ja tarvittaessa veden pintaa voidaan laskea pumppaamalla siiviläkaivosta. Jos kalkkilietealtaan vesien poistoputki tukkeutuu esim. jäätyneen seurauksena, kalkkilietealtaan veden pinta voi nousta kevättulvan aikana. Vedet menevät kuitenkin pääosin padon yli louhosaltaaseen. Mahdollisesti ympäristöön leviävät vedet eivät olisi kovin emäksisiä, koska virtaus tapahtuisi peitemaakerrosten päältä. Tieksonjoen keskivirtaama on noin 0,88 m³/s ja keskivirtaama kalkkilietealtaan kautta on noin 0,00042 m³/s. Laimenemissuhde on yli 1:2000, joten haittavaikutuksia Tieksonjoessa ei ilmeisesti aiheutuisi. Tieksonjokeen menevien vesien laatua seurataan tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Jos kalkkilietealtaan vesipinta nousee paljon, kalkkipitoista emäksistä vettä voi painua kallion ruhjeiden kautta pohjaveteen. Maa-/kallioperän kautta suotautuvat vedet voisivat olla emäksisempiä kuin pintavaluntana leviävät vedet, mutta vesien määrä jäisi pieneksi. Altaasta tuleva pohjavesi purkautuu tällaisessa tilanteessa louhoksen lähellä pintavedeksi. Vaikutukset rajoittuisivat pahimmillaankin louhoksen lähiympäristön tihkupintojen, purojen ja ojien pieneliöihin. Vaikutuksia Tieksonjokeen ei voida pitää realistisena mahdollisuutena. Myöskään vaikutukset talousvesikaivoihin eivät näytä karttatarkastelun perusteella mahdollisilta.

Voimakkaan emäksisten vesien kulkeutuminen louhoksen altaaseen kunnostuksen aikana on arvioitu melko todennäköiseksi vahingoksi, mutta sen vaikutukset lieviksi. Vahingosta aiheutuisi neutralointikustannuksia.

Suurimmaksi riskiksi osoittautui kunnostuksen aikana mahdollinen työkoneen ja/tai henkilön uppoaminen kalkkilietealtaaseen. Ulkopuolisten osalta riski ei ole suurempi kuin nykytilanteessa. Kunnostustyötä tekevien osalta riskiä hallitaan työsuojelun menetelmin. Myös eläinten uppoamisriski on vastaava kuin nykytilanteessa. Koska kunnostustyön kesto on suhteellisen lyhyt eikä eläinten putoamisia ole aiemminkaan todettu, riskiä voidaan pitää vähäisenä. Kunnostuksen aikana mahdollisesta uppoamisvaarasta on tarpeen ilmoittaa kylteillä. Alueelle johtavan tien puomi on lukittu kunnostuksen aikana, mutta alueelle on mahdollista kulkea muuta kautta.

Riskinarvio sisältää aina epävarmuutta, jota aiheutuu muun muassa teknisten järjestelmien vikaantumistaajuuksien vaihtelusta, ympäristön ominaisuuksien pienipiirteisestä vaihtelusta, annos-vaste -suhteen epävarmuudesta, pitoisuustietojen niukkuudesta ja hajonnasta, lajistotietojen puutteellisuudesta sekä kemikaalien fysikaalis-kemiallisten ominaisuuksien epävarmuudesta. Lisäksi sovellettavat arviointi- ja laskentamenetelmät ovat aina vain karkea yleistys luonnon monimutkaisista tapahtumaketjuista. Kunnostustöiden riskinarviossa epävarmuuksia on pyritty hallitsemaan varovaisuusperiaatetta noudattaen eli riskit on arvioitu todennäköisesti todellista suuremmiksi. Louhoksen lähialueen pohjavesien virtauksista ei ollut tarkkaa tietoa. Nykytilanteen mittaustulokset eivät kuitenkaan antaisi tarkkaa kuvaa pohjavesien käyttäytymisestä mahdollisessa tulvatilanteessa. Koska varsinaisen louhosaltaan vesipinnan huomattava nousu ei ilmeisesti ole käytännössä mahdollista, kalkkilietealtaan suotovesivaikutus suuntautuisi pääosin louhosaltaaseen.

Suunnitelluilla rakenteilla estetään kalkkilietteen kontaktit ympäristöön siten, että luonnonmukainen stabiloitumisprosessi muuntaa kalkin vähitellen vaarattomaan muotoon (CaCO_3). Riskinarvioinnin perusteella hakija on esittänyt seuraavat päätelmät:

- Riskit ovat suurimmillaan kunnostuksen aikana, mutta hyvin hallittavissa asianmukaisia työmenetelmiä ja tarkkailua käyttäen. Toiminnanharjoittajalla on hyvä asiantuntemus kalkkipitoisten aineiden käsittelyssä.
- Kunnostuksen jälkeen kalkki on eristettynä eikä altistuminen suoran kosketuksen kautta ole mahdollista.
- Kunnostuksen jälkeen kalkkilietealtaan vedet ohjautuvat hallitusti louhokseen, missä mahdolliset vaikutukset veden pH-arvoon tapahtuvat suuren vesitilavuuden takia hitaasti. Kalkkilietealtaan vedet puretaan vesistöön louhosaltaan kautta, jolloin ympäristöhaittoja voidaan tarvittaessa estää korjaavin toimenpitein.
- Vesien virtaus suuntautuu normaalitilanteessa altaisiin päin ja poisto tapahtuu hallitusti. Jos kalkkilieteallas tulvisi esimerkiksi sulamisvesien ja jääpatojen takia, vaikutukset ympäristöön jäisivät joka tapauksessa vähäiseksi. Kalkkilietealtaasta ei voi erityistilanteissakaan aiheutua käytössä olevien tai mahdollisesti käyttöön otettavien pohjavesiesiintymien pilaantumista.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT)

Toiminnanharjoittajan mielestä hakemuksessa esitetty tekniikka edustaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) ja esitetyt menetelmät ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP) eristetyn altaan kunnostuksessa.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Hakemuksessa on esitetty tarkkailusuunnitelma, jonka mukaan käyttötarkkailusta vastaa toiminnanharjoittaja. Suurempaan louhosaltaaseen purkavan putken päästä otetaan vesinäytteet kerran vuorokaudessa niinä vuorokausina, kun kunnostustoimet ovat käynnissä sekä kaksi vuorokautta toiminnan jälkeen. Vesinäytteistä määritetään pH, ja mikäli vettä happoneutraloidaan, myös SO_4 . Pintaveden pH mitataan myös altaan eteläosan itäpäästä läheltä kalkkitäyttöä niinä vuorokausina, kun toimitaan kalkin peittoalueella tai täyttöalueella 2.

Tieksonjokeen johdettavan veden pH määritetään kunnostustöiden aikana kerran kuukaudessa, ja mikäli vettä happoneutraloidaan, myös SO_4 .

Täytön vesipintaa tarkkaillaan täyttöön asennettavien siiviläputkien avulla (2 kpl). Putkien avulla voidaan myös tarkkailla täytön sisäisen veden laatua kunnostuksen valmistuttua. Vedenpinnan asettumista täytössä tarkkaillaan kolmen (3) kuukauden ajan kunnostuksen valmistuttua ja tämän jälkeen näytteen oton yhteydessä.

Kunnostuksen jälkeisenä tarkkailuna toteutetaan toiminnanharjoittajan ympäristöluvan mukainen louhosvesien tarkkailu Kvartsimaan louhosaltaasta Tieksonjokeen laskevan veden laadusta. Lisäksi täytön vedenpintoja ja täytön maaveden pH-tasoa tarkkaillaan samassa sykliissä.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Ympäristölupahakemuksesta on kuulutettu Lapin ympäristökeskuksen ilmoitustaululla ja Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla 2.12.-31.12.2008 ja hakemusasiakirjat ovat olleet vastaavana aikana nähtävillä. Tiedonanto lupahakemuksen vireille tulosta on 27.11.2008 lähetetty erikseen sellaisille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Hakemuksesta on 27.11.2008 pyydetty lausuntoa Tornion kaupungilta ja Tornion kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksiköltä. Lausunnon antoivat Tornion kaupungin ympäristölautakunta ja Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö. Lausunnoissa todettiin seuraavaa:

Tornion kaupungin ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan lausunnossa on mukana kaupunkirakenteen Tornion kaupungin teknisen keskuksen lausunto.

Tornion kaupungin teknisen keskuksen kaupunkirakenne toteaa SMA Minerals Oy:n ympäristölupahakemukseen lausuntonaan, että ko. hakemusta koskeva alue tullaan huomioimaan Tornion yleiskaava 2021:ssä maa-ainesten ottoalueena (EO). Toisin sanoen maankäytön osalta ei teknisen keskuksen kaupunkirakenteella ole huomautettavaa.

Ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan, että peittomaat tulee valita siten, että niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kunnostustöiden aikana ja niiden jälkeen altaasta vesistöön purkautuvaa veden laatua tulee seurata riittävän usein, jotta tarvittaessa voidaan välittömästi estää vesistöön haitallisesti vaikuttavien vesien pääsy Tieksonjokeen. Toiminta ei saa vaikuttaa haitallisesti Tieksonjoen veden laatuun eikä kalastoon. Kunnostus tulee huomioida myös vesistöntarkkailussa. Peitetty kalkkialue ja sen käytön rajoitukset tulee merkitä selvästi maastoon.

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö esittää lausuntonaan, että toiminnan vaikutuksia Tieksonjoen kalastoon tulee seurata voimassaolevan luvan (LAP-2006-Y-73-11) mukaisesti. Perusteluna todetaan, että riippumatta siitä miten pilaantunut kalkkipitoinen maa käsitellään, aiheutuu sen käsittelystä alapuoliselle vesistölle pilaantumisriski. Kalkkipitoisen aineksen peittäminen on hakemuksen mukaan järkevin vaihtoehto.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei esitetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Tarkastukset ja neuvottelut

Lapin ympäristökeskuksen laitosvalvoja on käynyt tarkastamassa Kvartsimaan louhoksen Kalkkimaan kaivoksen valvontasuunnitelman mukaisen vuositarkastuksen yhteydessä 27.6.2007. Lupa-asiaan liittyen on hakijan ja ympäristökeskuksen välillä käyty neuvottelut 16.10.2007 ja 2.9.2008. Luvan valmistelussa ei tullut esiin seikkoja, jotka edellyttäisivät erillistä käyntiä paikan päällä ennen päätöksen antamista.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija ei antanut vastinetta lausunnoista.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Ratkaisu

Lapin ympäristökeskus on tarkastanut ympäristölupahakemuksen ja tutkinut asiasta annetut lausunnot ja luvan myöntämisen edellytykset. Ratkaisussaan ympäristökeskus on ottanut huomioon mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristökeskus myöntää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen toistaiseksi voimassaolevan ympäristöluvan SMA Mineral Oy:n Kvartsimaan louhosaltaan kunnostukseen. Toiminnanharjoittajan tulee toiminnassaan noudattaa ympäristönsuojelulain säännöksiä sekä jäljempänä tässä päätöksessä esitettyjä lupamääräyksiä.

Vastaus lausuntoihin

Tornion kaupungin ympäristölautakunta

Lausunnossa esitetty vaatimus peittomaiden valinnasta on huomioitu lupamääräyksessä 1. Vaatimukset tarkkailusta on huomioitu lupamääräyksissä 5-9 ilmenevällä tavalla. Vaatimukset siitä, ettei toiminta saa vaikuttaa haitallisesti Tieksonjoen veden laatuun eikä kalastoon on huomioitu lupamääräyksissä 1-3 ja 5. Alueen merkitsemisestä on määrätty lupamääräyksessä 10.

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikön lausunto on huomioitu lupamääräyksessä 5 ilmenevällä tavalla.

Lupamääräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Padolla eristetty laatuvirheellisen kalkin pilaama kunnostettava allas on peitettävä hakemuksen liiteasiakirjana olevassa Pöyry Environment Oy:n 15.10.2008 laatimassa kunnostussuunnitelmassa nro 9M408028 luvussa 5 ja kyseisen suunnitelman liitepiirustuksissa esitetyllä tavalla täydennettynä siten, että suunnitelmassa esitettyjen peittokerrosten päälle on rakennettava vähintään 100 mm paksuinen pintakerros sellaisesta maa-aineksesta, joka voidaan nurmettaa, metsittää tai pitää muuten kasvipeitteisenä.

Ennen kalkin peittoa tulee kunnostettavan altaan suuremmasta louhosaltaasta erottava moreenipato tiivistää hakemuksen liiteasiakirjana olevassa kunnostussuunnitelmassa esitetyllä tavalla ja varustaa sellaisilla vedenjohtamisrakenteilla, että vedet voidaan tarpeen vaatiessa käsitellä ja johtaa suurempaan louhosaltaaseen hallitusti.

Kunnostustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ympäristökeskukselle hyvissä ajoin ja viimeistään kuukautta ennen padon tiivistämistöiden aloittamista ja kunnostustyöt on saatettava päätökseen 1.10.2011 mennessä.

Peitossa ja moreenipadon tiivistämisessä käytettävä maa-aines ja sivukivet tulee valita siten, että niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

2. Suurempaan louhosaltaaseen padolla eristetyistä kunnostettavasta altaasta pumpattavan tai valuvan veden pH ei saa ylittää arvoa 8,9. Tätä emäksisemmät vedet on neutraloitava rikkihapolla siten, että vesien pH saadaan välille 6-8,9. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että asiattomien pääsy vesien neutralointilaitteistolle ja rikkihapposäiliölle estyy.

Neutraloinnissa käytettävä rikkihappo on varastoitava kunnostettavan louhosaltaan valuma-alueelle kemikaalityypille tarkoitettussa, asianmukaisesti merkityssä säiliössä siten, ettei varastoinnista aiheudu vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Rikkihapposäiliö on sijoitettava nesteen pitävään konttiin tai suoja-altaaseen, jonka tilavuus on vähintään sama kuin varastoitavan kemikaalin tilavuus. Rikkihapon kuljetuksessa ja käsittelyssä on noudatettava kemikaalin käyttöturvallisuustiedotteen ohjeita.

3. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että suuremman louhosaltaan vedenpinta ei ylitä tasoa $N_{60} + 15,80$ m, ja että veden pH on koko vesitilavuudessa pysyvästi 6-8,3.
4. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä kunnostustyöt siten, että niistä ei aiheudu lähimmille asutuille kiinteistöille haitallista melua, tärinää tai pölyämistä.

Lupamääräykset poikkeuksellisista tilanteista

5. Jos suurempaan louhosaltaaseen tai ympäristöön joutuu tai uhkaa joutua emäksisempiä vesiä kuin lupamääräyksissä 2 ja 3 on sallittu tai neutraloinnissa käytettävää rikkihappoa vesienjohtamisjärjestelmän tilapäisen toimintahäiriön tai laiterikon takia, on toiminnanharjoittajan tehtävä siitä viipymättä ilmoitus Lapin

ympäristökeskukselle, Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikölle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi ja vaikutusten tarkkailemiseksi Lapin ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi vastaisuudessa. Mikäli häiriö- tai muun poikkeustilanteen vuoksi suuremman louhosaltaan veden pH nousee tason 8,5 yläpuolelle ja louhosaltaasta pääsee alapuoliseen Tieksonjokeen vesiä, joiden pH ylittää em. tason, on toiminnanharjoittajan tarkkailtava poikkeustilanteen kalatalousvaikutuksia Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymällä tavalla.

Mahdollisiin kemikaalivuotoihin ja poikkeustilanteisiin tulee varautua riittävällä alkutorjuntakalustolla sekä laatimalla selkeät toimintaohjeet ympäristöhaittojen estämiseksi.

Lupamääräykset valvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

6. Toiminnanharjoittajan on nimettävä kunnostustöille ympäristönsuojeluvastaava, jonka henkilö- ja yhteystiedot on ennen töiden aloittamista ilmoitettava Lapin ympäristökeskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tiedot tulee pitää ajan tasalla.
7. Kunnostustyön aikana tulee pitää työmaapöytäkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä valvovalle viranomaiselle.
8. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava purkuputkella suurempaan louhosaltaaseen johdettavien vesien määrää ja laatua, suuremman louhosaltaan pinnankorkeutta ja maaveden pinnankorkeutta täyttöalueella hakemuksen liiteasiakirjana olevassa kunnostussuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Lisäksi suuremman louhosaltaan veden laatua tulee tarkkailla vähintään kerran viikossa aktiivisten kunnostustöiden aikana sekä altaan etelä- että pohjoishaarasta alusvedestä, välivedestä ja pinnasta otettavin näyttein. Veden laadun tarkkailemiseksi otettavista vesinäytteistä on määritettävä vähintään pH, ja mikäli vettä joudutaan neutraloimaan rikkihapolla myös sulfaattipitoisuus.

Näytteenotossa ja veden laadun analysoinnissa on käytettävä standardisoituja menetelmiä tai muita ympäristöhallinnon hyväksymiä menetelmiä. Tarkkailevalla laitoksella ja tarkkailua suorittavalla henkilöstöllä on oltava tehtävään riittävä pätevyys. Tarkkailu on toteutettava siten, että päästöistä ja niiden vaikutuksista saadaan luotettava tieto. Virtaamamittauksissa on käytettävä menetelmiä, joilla suurempaan louhosaltaaseen purkautuvan veden ja mahdollisesti Tieksonjokeen johdettavan veden määrä kyetään luotettavasti määrittämään.

Yksittäisten tarkkailunäytteiden tulokset on toimitettava viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta Lapin ympäristökeskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailuohjelmaa voidaan tämän lupapäätöksen estämättä uusia tai muuttaa Lapin ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

9. Kunnostustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ympäristökeskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on esitettävä:

- yhteenveto työmaapöytäkirjasta,
- yhteenveto kunnostustoimista ja tarkkailun tuloksista,
- yhteenveto kunnostuksessa käytettyjen maa-ainesten laadusta ja määrästä,
- tiedot kunnostuksessa käytetyn neutralointikemikaalin laadusta ja määrästä,
- poikkeukselliset tilanteet ja
- selvitys louhoksen jatkotarkkailu- ja lisäkunnostustarpeesta.

Muut toimintaa koskevat lupamääräykset

10. Kunnostettava alue tulee töiden ajaksi merkitä asianmukaisilla varoitustauluilla.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Kun laatuvirheellisen poltetun kalkin pilaama alue käsitellään ja kunnostetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, niin kyseinen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten sekä eräistä naapuruussuhteista annetun lain vaatimukset.

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyyn on oltava lupa. Ympäristölupa on oltava myös toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) ja kyseisen lain muuttamisesta annetun lain (90/2000) 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Laatuvirheellisen poltetun kalkin pilaamaa louhosta on kunnostettu, mutta louhoksen padolla eristetyssä pienessä altaassa jäljellä oleva laatuvirheellinen poltettu kalkki voi aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa, mikäli sitä ei poisteta louhoksesta tai peitetä asianmukaisesti.

Lupahakemuksen ja tämän lupapäätöksen määräysten mukaisesti toimittaessa laatuvirheellisen poltetun kalkin pilaaman alueen käsittely ja kunnostaminen ei ennakolta arvioiden aiheuta ympäristönsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettua:

- terveyshaittaa,
- merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa,
- vesistön, maaperän tai pohjaveden pilaantumista,
- erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella,
- eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Lupahakemuksesta annetuissa lausunnoissa tai lupahakemuksen tarkastamisessa ja muussa lupakäsittelyssä ei ole tullut esille seikkoja, joiden perusteella luvan myöntämisen edellytykset eivät täytyisi.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi. Edelleen ympäristönsuojelulain mukaan luvassa on mm. ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan annettava tarpeelliset määräykset toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta. Toiminnanharjoittaja voidaan myös määrätä antamaan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Lupamääräykset 1-4 sekä 5 ja 10 ovat tarpeen ympäristönsuojelulain 43 §:ssä tarkoitetun pilaantumisen ehkäisemiseksi. Lupamääräykset 6-9 ovat ympäristönsuojelulain 46 §:n tarkoittamia tarkkailumääräyksiä ja toiminnan valvonnan sekä kunnostustöiden tuloksellisuuden arvioinnin kannalta tarpeellisia.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi annettujen lupamääräysten perustelut

Toiminnanharjoittaja on hakenut lupaa peittämiseen. Lupamääräyksellä varmistetaan, että peittäminen tehdään suunnitelman mukaisesti siten, ettei kalkista aiheudu kunnostustöiden aikana tai sen jälkeen vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Pintakerroksella luodaan pohja kasvillisuuden viihtymiselle. Kasvillisuuden tarkoituksena on lisätä haihduntaa. Kasvillisuus myös pidättää sadantaa eli vähentää imeytyvän veden määrää ja estää karbonatisoitumista hidastavan maaperäveden muodostumista. Lisäksi sillä vähennetään suurempaan louhosaltaaseen valuvien emäksisten vesien määrää. Kaivospiiri on yhä voimassa ja kaivoksen käyttöönotto uudelleen mahdollista kunnostustöiden yhteydessä tehtävästä maisemoinnista huolimatta. Varsinaisten sulkemistöiden yhteydessä maisemointitöitä jatketaan. Kunnostustöiden aloittamisesta ilmoittaminen on tarpeen valvonnan järjestämiseksi. Lisäksi kunnostustyölle on asetettu määräaika, että työt saatetaan loppuun viivyttämättä. Määräyksellä on lisäksi varmistettu, että peittämiseen käytetään kohteeseen soveltuvaa turvallista materiaalia (lupamääräys 1).

Määräyksellä kunnostettavasta altaasta johdettavan veden pH-tasosta estetään jo kunnostetun suuremman louhosaltaan pilaantuminen. Tämän vuoksi toiminnanharjoittajan tulee varautua kunnostettavasta altaasta pois johdettavan veden neutralointiin. Ympäristökeskus on määrännyt neutralointikemikaaliksi rikkihapon, koska toiminnanharjoittajalla on kokemusta kyseisen kemikaalin käytöstä Kvartsimaan louhosaltaan aikaisemmassa kunnostuksessa. Rikkihappo on väärin käsiteltynä vaarallista terveydelle ja ympäristölle. Asianmukaisella varastoinnilla ja käsittelyllä voidaan vähentää riskejä ja ympäristöhaittoja. Mahdollisessa säiliön ja sen suoja-altaan tai varastokontin vuototilanteessa ympäristöhaitat jäävät vähäisimmiksi, jos säiliö on sijoitettu siten, että happo kulkeutuu kunnostettavaan louhosaltaaseen (lupamääräys 2).

Lupamääräyksellä varmistetaan, ettei jo kunnostettu suurempi louhosallas pilaannu uudelleen, ja estetään haitalliset vesistövaikutukset Tieksenjoessa siinä tapauksessa, että suuremman louhosaltaan vesiä joudutaan johtamaan vesistöön tai niitä purkautuu sinne hallitsemattomasti (lupamääräys 3).

Melu, tärinä tai pölyäminen saattavat olla merkittäviä lähiympäristön viihtyisyyttä alentavia tekijöitä. Louhosaltaan kunnostuksesta ja siihen liittyvästä ajoneuvoliikenteestä ei kuitenkaan arvioida syntyvän melua, tärinää tai pölyämistä siinä määrin, että toimintoja tulisi ajallisesti tai sääolojen (tuuli) suhteen rajoittaa, tai että erillisiä määräyksiä noudatettavista melutason enimmäisarvoista olisi tarpeen antaa (lupamääräys 4).

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Tieksenjoella, sen alapuolisella Kaakamojoella ja Kaakamojoen meriedustalla on kalataloudellista merkitystä. Poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa vesistövaikutukset voivat olla merkittäviä, on vesistön veden laadun tarkkailun lisäksi myös kalatalousvaikutusten tarkkailu tarpeen ao. valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Häiriö- ja poikkeustilanteisiin on tärkeää varautua ennakolta ja kaikilla paikalla työskentelevillä on oltava tieto miten tällaisissa tilanteissa toimitaan ja kenelle tapahtuneesta ilmoitetaan (lupamääräys 5).

Valvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista annettujen lupamääräysten perustelut

Kunnostustöiden on oltava valvottua, millä varmistetaan, että lupamääräyksiä kyetään noudattamaan. Ympäristönsuojelulain nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja, mikä varmistetaan määräyksellä työmaapäiväkirjasta (lupamääräykset 6 ja 7).

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan tarkkailusta ja siitä, miten tulokset arvioidaan ja miten tarkkailun tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Suurempaan louhosaltaaseen ja sieltä mahdollisesti vesistöön johdettavan veden määrää ja laatua on tarkkailtava lupamääräysten noudattamisen todentamiseksi. Tarkkailu on myös tarpeen haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailu on tarpeen toiminnan valvontaa varten ja saatavan tiedon avulla pystytään tarvittaessa tehostamaan kunnostustöiden ympäristönsuojelutoimia. Toiminnanharjoittajan esitys tarkkailuohjelmaksi on katsottu riittäväksi (lupamääräys 8).

Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että kunnostustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (lupamääräys 9).

Muun toimintaa koskevan lupamääräyksen perustelu

Määräyksellä varoitustauluista voidaan vähentää toiminnasta mahdollisesti aiheutuvia vaaratilanteita, tapaturmia ja muita vahinkoja (lupamääräys 10).

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi.

Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu olennainen muutos, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa. Tämä ympäristölupa on voimassa siihen saakka, kunnes luvan muuttamiseksi annettava päätös on saanut lainvoiman.

MAININTA LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMISESTA

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava ympäristönsuojelulain 56 §:n nojalla.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON VARALTA

Mikäli tämän päätöksen tarkoittamasta toiminnasta aiheutuu sellainen korvattava vahinko, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voi vahingonkärsijä tai yleisen edun niin vaatiessa asianomainen viranomainen saattaa asian tämän päätöksen lainvoiman estämättä vireille Pohjois-Suomen ympäristölupavirastolle tehtävällä hakemuksella. Samassa yhteydessä voidaan esittää myös luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista koskeva vaatimus.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000),
Ympäristönsuojeluasetus (169/2000),
Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 § sellaisena kuin se on kyseisen lain muuttamisesta annetussa laissa (90/2000),
Valtion maksuperustelaki (150/1992) ja
Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2408 €.

Ympäristöluvan käsittelystä peritään valtion maksuperustelain (150/1992) ja ympäristöministeriön asetuksen alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006) mukainen maksu. Asetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa ei ole erillistä suoritehintaa pilaantuneen maa-alueen käsittelystä annettavalle ympäristölupapäätökselle. Liitetaulukon mukaan muusta ympäristölupa-asiasta peritään maksu, jonka suuruus on 43 €/h. Asian käsittelyyn on kulunut 56 h, joten hakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 2408 €.

(koodi: HKP-tili 350102152/M13/3012/111/MT2)

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakijalle käsittelymaksua vastaan.

Jäljennös päätöksestä

Tornion kaupunginhallitus,
Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen,
Tornion kaupungin terveydensuojeluviranomainen,
Lapin T&E-keskuksen kalatalousyksikkö,
Lapin ympäristökeskus, ympäristönsuojelun tulosalue,
Suomen ympäristökeskus.

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaisesti.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Tieto päätöksestä julkaistaan Lapin ympäristökeskuksen ilmoitustaululla ja Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Juha Anttila

Ylitarkastaja

Marko Kiviniemi

LIITE Valitusosoitus (LAP YLYy 02V)

mki/hk

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja **toimitettava** valitusajan kuluessa **Lapin ympäristökeskukselle**.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valituspäivää laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Lapin ympäristökeskuksen kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava siten, että se on perillä kirjaamossa viimeistään valitusajan päättymispäivänä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuimen ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 89 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

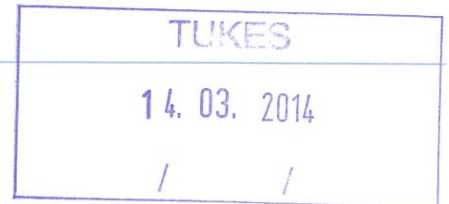
Lapin ympäristökeskuksen yhteystiedot:

postiosoite: PL 8060, 96101 ROVANIEMI
 käyntiosoite: Hallituskatu 5 C, 96100 ROVANIEMI
 aukioloaika: 8.00 - 16.15
 puhelin: 020 610 113
 telekopio: (016) 310 340
 sähköposti: kirjaamo.lap@ymparisto.fi

LAP YLYy 02V

Marttala Elina

Lähetäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 17. maaliskuuta 2014 11:23
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Lapin liiton lausunnot eri kaivospiirejä koskeviin lausuntopyyntöihin.
Liitteet: Lausunto KaivNro 7835.pdf; Lausunto KaivNro 5965.pdf; Lausunto KaivNro 4843.pdf; Lausunto KaivNro 4689.pdf; Lausunto KaivNro 4338.pdf; Lausunto KaivNro 3858.pdf; Lausunto KaivNro 2763.pdf; Lausunto KaivNro 2508.pdf

Lähetäjä: Info Lapin liitto [<mailto:info@lapinliitto.fi>]
Lähetetty: 14. maaliskuuta 2014 15:10
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Kopio: Lönnström Riitta; Piisilä Juha
Aihe: Lapin liiton lausunnot eri kaivospiirejä koskeviin lausuntopyyntöihin.

Hei,
ohessa Lapin liiton lausunnot eri kaivospiirejä koskeviin lausuntopyyntöihin.

toimeksi saaneena
Pirjo Vaara
asianhallintasihteeri

.....
Lapin liitto / Lapplands förbund / Regional Council of Lapland
PL 8056, Hallituskatu 20 B
FI-96101 Rovaniemi
+358 40 359 1000
[info\(at\)lapinliitto.fi](mailto:info(at)lapinliitto.fi)
www.lapinliitto.fi

LAPIN LIITTO

LAUSUNTO

14.3.2014

46/10.00.00/2014

TUKES
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 20.2.2014 (KaivNro 3858)

Lausunto kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä, Kvartsimaan kaivospiiri

Kvartsimaan kaivospiiri on osoitettu Länsi-Lapin maakuntakaavassa kohdemerkinnällä kaivosalueeksi (EK 1919). Merkintä on yhteinen Kalkkimaan kanssa. Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla on kaivostoimintaa tai joissa on todettu, arvioitu tai inventoitu sellaisia malmi- ja mineraaliesiintymiä, että kaivostoiminta on todennäköistä. Alueet halutaan suojata sellaisilta maankäytön pysyviltä muutoksilta, jotka vaarantavat kaivostoiminnan harjoittamisen. Alueet sisältävät myös kaivostoiminnan rikastuslaitokset, läjitys- ja rikastushiekka-alueet sekä liikenneväylät ja -alueet. Alueella on MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 19.2.2014 ja määrännyt maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n perusteella maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Yhtiön selvityksen mukaan kaivospiirin alueella louhinta on lopetettu. Jatkotoimia harkitaan. Louhos on tällä hetkellä täynnä vettä.

Mahdollisen uudelleen käynnistymisen yhteydessä jatkosuunnittelussa tulee arvioida myös toiminnan vaikutukset muuhun alueiden käyttöön. Nykyinen toiminta ei vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista.

LAPIN LIITTO

Mika Riipi
maakuntajohtaja

Riitta Lönnström
suunnittelujohtaja

TUKES
Ossi Leinonen
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

20.5.2014

Vastine kaivosluvassa annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Kaivospiiri Kvartsimaa rek.nro 3858

Vakuusarvio perustuu kaivosyhtiön kokemukseen ja vastaa niitä jälkihoidon kustannuksia, joilla alue voidaan suljettaessa saattaa kaivoslain edellyttämään turvalliseen kuntoon tämän hetken hintatasolla.

Sulkeminen ei vaaranna kaivospiirin ympäristöä tai sen luontoarvoja.

Jaakko-Pekka Perttula
SMA Mineral Oy
Selleenkatu 281
95450 Tornio

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 24.7.2014.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.